

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

**PIYANO EĞİTİMİNDE ETÜT ÇALMANIN ÖNEMİ,
GEREKLİLİĞİ VE ÇALIŞMA PRENSİPLERİNE YÖNELİK
ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mustafa SARIKAYA

TRABZON

Ocak, 2018

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

**PIYANO EĞİTİMİNDE ETÜT ÇALMANIN ÖNEMİ,
GEREKLİLİĞİ VE ÇALIŞMA PRENSİPLERİNE YÖNELİK
ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ**

Mustafa SARIKAYA

**Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nce Yüksek
Lisans Unvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.**

Tezin Danışmanı
Prof. Dr. Mehmet Kayhan KURTULDU

TRABZON
Ocak, 2018

KTÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne

**Bu çalışma jürimiz tarafından Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalında
YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir. 12 / 01 / 2018**

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Mehmet Kayhan KURTULDU

Üye : Prof. Dr. Ersan ÇİFTÇİ

Üye : Yrd. Doç. Dr. Zühal DİNÇ ALTUN

Onay

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

**Prof. Dr. Nevzat YİĞİT
Enstitü Müdür V.**

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Tezimin içerdiği yenilik ve sonuçları başka bir yerden almadığımı; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalardan bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada kullanılan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yaptığımı ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi, ayrıca bu çalışmanın Karadeniz Teknik Üniversitesi tarafından kullanılan “bilimsel intihal tespit programı”yla tarandığını ve hiçbir şekilde “intihal içermediğini” beyan ederim. Herhangi bir zamanda aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonuca razı olduğumu bildiririm.

Mustafa SARIKAYA

12 / 01 / 2018

ÖN SÖZ

Müzik sanatının ve bilhassa eğitim müziğinin en önemli çalgısı olan piyano, icra edilmesi ve tecrübe kazanılması zor bir çalgıdır. Özellikle, piyano tekniğinin icracıya kazandırılması hususunda çok önemli bir yeri olan piyano etütlerinin bu durumunun farkına varılıp varılmadığı hususunda yapılmış olan bu çalışmanın piyano eğitimine ve literatürüne katkı sağlaması ümit edilmektedir.

Araştırmamın her aşamasında bana yol gösteren, araştırmamın ortaya çıkmasında büyük katkıları olan bilgi ve deneyimlerini benimle paylaşan başta saygıdeğer tez danışmanım Sayın Prof. Dr. Mehmet KAYHAN KURTULDU'ya,

Yüksek lisans eğitimim boyunca benden desteklerini, bilgilerini ve tecrübelerini esirgemeyen ve araştırmamın şekillenmesi hususunda çok değerli eleştirileri ve tavsiyeleriyle yanımda olan kıymetli hocam Sayın Prof. Dr. Cahit AKSU'ya,

Araştırmamın başlangıç aşamasında değerli fikirleri ve eleştirileriyle bana yol gösteren değerli hocam Sayın Yrd. Doç. Dr. Zühal DİNÇ ALTUN'a,

Araştırmamın veri analizlerinde sağladığı değerli katkı ve tavsiyelerinden ötürü Sayın Doç. Dr. Ömer Faruk URSAVAŞ'a,

Araştırma süreci boyunca bana olan desteklerini sürekli olarak hissettiğim değerli dostlarım Sayın Doç. Dr. Ayşegül OĞUZ NAMDAR ve Sayın Yrd. Doç. Dr. Bahadır NAMDAR'a, Sayın Öğr. Gör. Reha SARIKAYA'ya ve Sayın Arş. Gör. Hakan İSLAMOĞLU'na,

Araştırmam boyunca desteğini benden hiç esirgemeyen çok sevgili eşim Canan SARIKAYA'ya, aileme ve destek veren arkadaşlarıma en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Ocak, 2018
Mustafa SARIKAYA

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	IV
İÇİNDEKİLER.....	V
ÖZET.....	VIII
ABSTRACT.....	X
TABLolar LİSTESİ.....	XII
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	XV
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XVI
1. GİRİŞ.....	1
1. 1. Araştırmanın Amacı.....	2
1. 2. Araştırmanın Problemi.....	2
1. 2. 1. Araştırmanın Alt Problemleri.....	3
1. 3. Araştırmanın Gerekçesi ve Önemi.....	3
1. 4. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	4
1. 5. Araştırmanın Varsayımları.....	4
2. LİTERATÜR TARAMASI.....	5
2. 1. Araştırmanın Kuramsal Çerçevesi.....	5
2. 1. 1. Eğitim.....	5
2. 1. 2. Müzik Eğitimi.....	6
2. 1. 3. Müzik Eğitiminin Türleri.....	7
2. 1. 3. 1. Genel Müzik Eğitimi.....	7
2. 1. 3. 1. 1. Özengen Müzik Eğitimi.....	7
2. 1. 3. 1. 2. Mesleki Müzik Eğitimi.....	8
2. 1. 3. 1. 2. 1. Çalgı Eğitimi.....	8
2. 1. 4. Piyano Eğitimi.....	9
2. 1. 5. Piyano Tarihinde Teknik Gelişim ve Ekoller.....	12
2. 1. 6. Piyano Eğitiminde Etüt.....	14
2. 1. 7. Piyanoda Etütlerin Türleri.....	15
2. 2. Literatür Taramasının Sonucu.....	15
3. YÖNTEM.....	20
3. 1. Araştırma Modeli.....	20

3. 2. Evren ve Örneklem.....	20
3. 3. Katılımcıların Demografik Bilgileri	21
3. 3. 1. Cinsiyet.....	21
3. 3. 2. Sınıf Düzeyi	21
3. 3. 3. Mezun Olunan Lise Türü.....	22
3. 3. 4. Piyano Sahipliği	22
3. 3. 5. Piyano Kullanım Deneyimi	22
3. 3. Verilerin Toplanması.....	23
3. 3. 1. Veri Toplama Aracı	23
3. 3. 2. Veri Toplama Süreci	24
3. 4. Verilerin Analizi.....	24
3. 4. 1. Açıklayıcı Faktör Analizi.....	24
3. 4. 2. Örneklem Yeterliği	25
3. 4. 3. Açıklanan Ortak Varyans	26
3. 4. 5. Çıkarılan Uygun Faktör Sayısı	26
3. 4. 6. Faktör Yük Değeri.....	27
3. 4. 7. Güvenirlik Analizi	28
3. 4. 8. Ölçeğe İlişkin Betimleyici İstatistikler ve Ölçek Maddelerinin Korelasyonu	29
4. BULGULAR.....	31
4. 1. Öğretmen Adaylarının Anket Maddelerine Verdikleri Cevapların Ayrıntılı İncelenmesi	31
4. 2. Öğretmen Adaylarının Piyano Eğitiminde Etüt Çalmanın Önemine Yönelik Gerekliklik, Düzenleme ve Çalışma Prensipleri Düzeyleri Onların Cinsiyetleri Açısından İstatistiksel Olarak Anlamlı Farklılık Göstermekte Midir?	43
4. 3. Öğretmen Adaylarının Piyano Eğitiminde Etüt Çalmanın Önemine Yönelik Gerekliklik, Düzenleme ve Çalışma Prensipleri Düzeyleri Onların Sınıf Düzeyi Açısından İstatistiksel Olarak Anlamlı Farklılık Göstermekte Midir?	45
4. 4. Öğretmen Adaylarının Piyano Eğitiminde Etüt Çalmanın Önemine Yönelik Gerekliklik, Düzenleme ve Çalışma Prensipleri Düzeyleri Onların Mezun Olduğu Lise Türü Açısından İstatistiksel Olarak Anlamlı Farklılık Göstermekte midir?	47
4. 5. Öğretmen Adaylarının Piyano Eğitiminde Etüt Çalmanın Önemine Yönelik Gerekliklik, Düzenleme ve Çalışma Prensipleri Düzeyleri Onların	

Piyano Sahipliği Durumu Açısından İstatistiksel Olarak Anlamlı Farklılık Göstermekte Midir?	48
4. 6. Öğretmen Adaylarının Piyano Eğitiminde Etüt Çalmanın Önemine Yönelik Gereklilik, Düzenleme ve Çalışma Prensipleri Düzeyleri Onların Piyano Kullanım Yılı Açısından İstatistiksel Olarak Anlamlı Farklılık Göstermekte Midir?	49
5. TARTIŞMA	52
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	54
6. 1. Sonuçlar	54
6. 2. Öneriler	55
6. 2. 1. Araştırma Sonuçlarına Dayalı Öneriler	55
6. 2. 2. İleride Yapılabilecek Araştırmalara Yönelik Öneriler	55
7. KAYNAKLAR	56
8. EKLER	61
9. ÖZ GEÇMİŞ VE İLETİŞİM BİLGİLERİ.....	74

ÖZET

Piyano Eğitiminde Etüt Çalmanın Önemi, Gerekliliği ve Çalışma Prensiplerine Yönelik Öğrenci Görüşleri

Müzik eğitiminin önemli alanlarından biri olan piyanoda teknik gelişim ve bu teknik gelişimi sağlayan etütler, piyano literatüründe önemli yer arz ettiğinden incelenmesi gereken önemli bir alandır. Piyanoda teknik gelişimin önemi ve bu gelişim sürecindeki hedef kitlelerden biri olan Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği Programında piyano dersi alan öğrenciler göz önünde tutulduğunda, piyano eğitimi sürecinde, gelişim göstermesi beklenen ve kendilerine etütler çaldırılan öğrencilerin etüt çalmanın önemi ve gerekliliğine yönelik görüşleri bu noktada önem kazanmaktadır. Bu araştırmada Eğitim Fakültelerinin Güze Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Bölümü, Müzik Öğretmenliği Programı öğrencilerinin etüt çalmanın önemi ve gerekliliğine ilişkin görüş anketinin geliştirilmesi ve bu yolla öğrencilerin etüt çalmaya ilişkin düşüncelerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Geliştirilen anket, öğrencilerin etüt çalmanın önemi ve gerekliliğinin farkındalığı hususunda önemli katkı sağlayacak bir anket olması ve bu noktada bir eksikliği gidermesi sebebiyle önemli görülmüştür. Piyanoda Etüt Çalmaya Yönelik Görüş Anketi isimli anket için ilk olarak literatür taraması yapılmış ve bilhassa yerli literatürde benzer bir ölçek olmadığı görülmüştür. Bu yüzden ders çalışma yaklaşımları, farklı konulu önem ve gereklilik ölçekleri, çalışmayı düzenleme konulu makale ve çeşitli yazılar incelenerek konuyla ilgili fikir edinilmeye ve buradan hareketle madde havuzu oluşturulmaya çalışılmıştır. Bu havuzun temel amacı, bu çalışma kapsamında piyanoda teknik gelişim için etüt çalmanın önemli olup olmadığına ilişkin öğrenci görüşlerini toplamaya yardımcı olacak bir anket geliştirilmesidir.

Araştırma için ihtiyaç duyulan veriler araştırmacı tarafından geliştirilen anket yardımıyla toplanmıştır. Bu maksatla geliştirilen görüş anketi uzman görüşleri doğrultusunda başlangıç aşamasında 52 maddelik bir havuzla oluşturulmuş, daha sonra alanında uzman kişiler tarafından (Türkçe, Ölçme Değerlendirme, Müzik Eğitimi alanları) ifade ve anlaşılabilirlik açısından incelenen maddeler 36 maddeye indirgenmiştir. Uygulama sürecinde tekrar eden bazı maddeler gözden geçirilerek 31 maddeye düşürülen anket madde sayısı bu hali ile pilot çalışması 175 öğrenciden oluşan K.T.Ü. Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Programında öğrenim gören öğrencilerde uygulanmıştır. Güvenirlik için yapılan uygulama sonrasında faktör yük değeri ve güvenirliliği düşük bulunan bir madde, anketten çıkarılarak 30 maddelik nihai hale ulaşılmıştır. Görüş anketini

oluşturan maddeler önem, gereklilik ve çalışma prensipleri olarak üç faktöre ayrılarak hazırlanmış ve incelenmiştir. Türkiye’de bulunan üniversitelerin Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği Programlarında uygulanmak için oluşturulan görüş anketleri, Karadeniz Teknik Üniversitesi, 19 Mayıs Üniversitesi, Gaziosmanpaşa Üniversitelerinin Eğitim Fakülteleri bünyesinde bulunan Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programlarına gönderilmiştir. Nihai sonuç olarak 331 adetlik görüş anketi, araştırmanın verilerini oluşturmaktadır.

Yapılan açımlayıcı faktör analizi sonuçlarına göre veri toplama aracı 3 faktör altında toplanmıştır. Bu üç faktör için Cronbach Alfa değerleri en düşük değeri 0,774 ile “prensip” faktörü olurken, en yüksek 0,798 ile “düzenleme” faktörü olmuştur. Yapılan korelasyon analizleri ise faktörlerin birbiriyle anlamlı bir ilişkisi olduğunu ortaya koymuştur. Araştırmanın bulgularına göre “önem/gereklilik” faktöründe oluşan olumlu görüşlerin daha çok kız öğrencilerden kaynaklandığı görülürken diğer iki faktör için cinsiyet açısından anlamlı fark bulunmamıştır. Sınıflara ilişkin ortalamalar incelendiğinde “önem/gereklilik” faktörüne yönelik olarak gruplar arasındaki ilişkinin daha çok birinci sınıfları işaret ettiği görülmektedir. “Düzenleme” faktöründe fark incelendiğinde birinci sınıftaki öğrencilerin fark oluşturmada dördüncü sınıflara göre daha etkin olduğu söylenebilir. “Çalışma prensibi” faktörüne yönelik olarak 4. Sınıfların 1 ve 2. Sınıflara göre daha etkin olduğu görülmüştür. Mezun olunan lise türüne bağlı olarak ise faktörler açısından anlamlı farklılık hesaplanmamıştır. Piyano sahipliği bakımından incelendiğinde ise piyano sahibi olan öğrencilerin olmayan öğrencilere göre daha belirleyici cevaplar verdiği, öğrencilerin çalışma sürecinin düzenlenmesi eğilimde piyanosu olmayan öğrencilere göre daha belirleyici olduğu, çalışma prensiplerine yönelik eğilimde de piyanosu olan öğrencilerin daha etkili olduğu söylenilebilir. Piyano çalma tecrübesi açısından her bir faktörde istatistiksel olarak anlamlı farklılık hesaplanmamıştır. Sonuçlar genel olarak incelendiğinde örneklem grubunun maddelere sıkça olumlu görüş bildirdiği gözlemlenmiştir. Bu durum örneklemin önemli ölçüde piyanoda etüt çalmanın önemi ve gerekliliği konusunda farkındalık sahibi olduğuna işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Piyano eğitimi, Piyano Etütleri, Önem, Gereklilik, Çalışma Prensip, Görüşler.

ABSTRACT

Students Views about the Importance, Necessity and Study Principles of Etude Play in Piano Education

One of the important areas of music education is the technical development in piano playing and the etudes that provide this technical development play an important role in the piano literature, and therefore, it is a field to be studied. Considering the importance of technical development in piano playing and the students who take the piano lessons in the music teaching program in faculties of education who are one of the target groups in this development process, the opinions of the students who are expected to show improvement in the piano education process and get them played etudes towards the importance and necessity of etudes are becoming important. In this research, it was aimed to develop a questionnaire about the importance and necessity of the etudes of the pre-service music teachers' in the education faculties and to determine the opinions of the pre-service teachers about etudes. The questionnaire was considered important because it was a questionnaire that would make a significant contribution to the awareness of the need for playing etudes, and that there was a shortage at this point. For the questionnaire called the Opinion Survey Toward Etude Playing Survey in Piano, the literature was first examined and it was seen that there was not a similar scale especially in national literature. Therefore, In the process of literature review, the course work approaches, different thematic importance and necessity scales, article on regulation of study and various articles have been examined and tried to form an item pool. The main purpose of this pool was to develop a questionnaire that will help gather students' views about the necessity of etude plays for technical improvement.

The data needed for the research were collected using the questionnaire developed by the researcher. The opinion questionnaire developed for this purpose was formed by a pool of 52 items in the beginning stage in line with expert opinions and then the items examined by the experts (from the fields of Turkish, Assessment and Evaluation, Music Education) in terms of expression and comprehensibility and then were reduced to 36 items. In the implementation process, the number of questionnaire items reduced to 31 items by repeating certain items and the preliminary application was conducted with 175 students who were studying at Music Teacher Training Program at KTU Fatih Education Faculty Music Teacher Training. After the application made for reliability, an item with a low factor load value and low reliability was removed from the questionnaire and reached

a final total of 30 items. The items constituting the opinion questionnaire were prepared and examined through three factors: importance, necessity, and working principles. The questionnaire, which was developed to be used in the universities located in Middle and Eastern Blacksea Region, were sent to the Music Education Department of Fine Arts Education Department in the Faculty of Education of Gaziosmanpaşa University, Karadeniz Technical University, 19 Mayıs University. Finally, 331 opinion questionnaires constitute the data of this research.

According to the results of explanatory factor analysis, data collection tool was collected under three factors. For these three factors, the Cronbach Alpha values were the principle factor with the lowest value of 0.774, while the regulation factor was the highest with 0.778. The correlation analysis revealed that the factors are significantly related to each other. According to the findings of the research, positive opinions formed for necessity factor mostly originated from female students, whereas there was no significant difference in terms of sex for the other two factors. When the averages regarding the classes are examined, it is seen that the relationship among the groups is mostly pointed out to the first graders regarding the regulation factor. When the difference in the regulation factor is examined, it can be said that the students in the first grade are more effective in making the difference than the fourth graders. It is seen that fourth grade is more effective than first and second grade for working principle factor. When the high school graduation was examined, no significant difference in terms of factors was calculated. When the results were examined in terms of piano ownership, it can be said that students with piano have more decisive answers than students without piano, that the regulation of the working period of the students is more decisive than the students who do not have the piano, and that students with piano are more effective in the tendency towards working principles. No statistically significant difference was calculated for each factor in terms of piano playing experience. When the results were examined in general, it was observed that the sample group frequently reported favorable opinions on the items. This indicates that the sample has a considerable awareness of the importance and necessity of playing the piano study

Keywords: Piano education, Piano Etudes, Importance, Necessity, Study Principles, Views.

TABLolar LİSTESİ

<u>Tablo No</u>	<u>Tablo Adı</u>	<u>Sayfa No</u>
1.	Öğretmen Adaylarının Cinsiyete Göre Dağılımları.....	21
2.	Öğretmen Adaylarının Sınıf Düzeyine Göre Dağılımları	21
3.	Öğretmen Adaylarının Mezun Olunan Lise Türüne Göre Dağılımları	22
4.	Öğretmen Adaylarının Piyano Sahipliğine Göre Dağılımları	22
5.	Öğretmen Adaylarının Deneyimlerine Göre Dağılımları.....	23
6.	Öğretmen Adaylarının Cinsiyetlerine Göre Dağılımları	25
7.	Pilot Uygulama I Faktör Analizi Sonuçları.....	28
8.	Faktörlere İlişkin Güvenirlik Katsayı Değerleri	29
9.	Pilot Uygulama I Faktörlere İlişkin Betimleyici İstatistik Değerleri	29
10.	Faktörlere İlişkin Korelasyon Tablosu.....	30
11.	Ankete İlişkin Cevap Seçenekleri Puan Aralıkları	31
12.	Anketten Alınan Puanlara İlişkin Ortalama Dağılım Tablosu.....	31
13.	M1-Etüt Çalmak Piyanoda Teknik Gelişim İçin Önemlidir	32
14.	M2-Etütlerdeki Teknikler Ancak Yavaş Çalışılarak Kazanılır	32
15.	M3-Teknik Gelişim İçin Her Dönem Birden Fazla Eserin Seslendirilmesi Gerekir	32
16.	M4-Etütlerin Metronom ile Çalınması Teknik Kazanım İçin Gereklidir	33
17.	M5-Etütlerin Sağ ve Sol El ile Ayrı Çalışılması Gerekir.....	33
18.	M6-Teknik Gelişim İçin Her Seferinde Etüt Düzeyinin Artırılması Gerekir	33
19.	M7-Teknik Gelişim İçin Etütlerin Her Gün Çalışılması Gerekir.....	34
20.	M8-Etüt Kitabındaki Tüm Etütlere Sırayla Çalışılması Gerekir.....	34
21.	M9-Yeterince Etüt Çalışılmaması Diğer Eserlerdeki Teknik Pasajları da Etkiler	35

22.	M10-Yeterince Etüt Çalışma Eser Deşifresi İçin Önemlidir	35
23.	M11-Piyano Eğitiminin Başlangıcında Daha Çok Etüt Çalışılması Gerekir.....	35
24.	M12-Her Eserin (Tonal, Makamsal, vb.) Özelliğine Göre Etüt Çalışılması Gerekir.....	36
25.	M13-Sadece Etüt Çalmanın Sıkıcı Olacağını ve Çalışmadan Uzaklaşacağını Düşünüyorum	36
26.	M14-Piyano Eğitiminde Etütlerin Amaç Değil Araç Olarak Kullanılması Gerektiğini Düşünüyorum.....	37
27.	M15-Etütlerde Tekniklerin Tam Olarak Uygulandığını Görebilmek İçin Farklı Hızlarda Denenmesi Gerekir	37
28.	M16-Teknik Gelişim İçin Her Dönem En Az Bir Etüdün Piyano Sınav Programında Olması Gerekir	37
29.	M17-Etütleri İyi Çalabilmek İçin Dönemdeki Piyano Ders Saatleri Arttırılmalıdır	38
30.	M18-Etütlerin Armonik Yapı ve Form Bakımından Analiz Edilerek Çalışılması Gerekir	38
31.	M19-Etüt Çalışmasında Çalışma Basamaklarının Öğretmen Tarafından Belirlenmesi Gerekir.....	39
32.	M20-Etüt Yerine Eser Çalışmak Daha Keyiflidir	39
33.	M21-Gerektiğinde Öğretmenlerin İlgili Tekniği Kavratılmak İçin O Etüdü Temposunda Örneklemesi Gerekir	39
34.	M22-Etütlerdeki Seviyenin Gittikçe Arttırılması Teknik Gelişimi de Arttırır	40
35.	M23-Etüt Seçiminde Öğrencinin Beğeneceği Etüdü Seçmek Teknik Gelişime Daha Fazla Katkı Sağlar	40
36.	M24-Teknik Kazanım, Etüdü Beğenmekten Daha Önemlidir.....	41
37.	M25-Teknik kazanım için etütlerin iki el birlikte çalışılması gerekir.....	41
38.	M26-Teknik Gelişim İçin Birden Fazla Etüt Kitabının Kullanılması Gerekir.....	41
39.	M27-Etütlerdeki Teknikleri Tam Öğrenmek İçin Temposunda Çalışmak Gerekir	42
40.	M28-Etüt Çalma, Piyanoda Teknik Gelişim İçin Gereklidir.....	42
41.	M29-Etüt ve Eserleri Çalmadan Önce Parmak Alıştırmaları Yapılması Gerekir	43

42.	M30-Piyanoda Teknik İçin Sadece Etüt Çalmak Yetersizdir	43
43.	Öğretmen Adaylarının Gereklik, Düzenleme ve Çalışma Prensipleri Düzeylerinin Cinsiyet Değişkeni Açısından t-Testi Sonuçları.....	44
44.	Öğretmen Adaylarının Gereklik, Düzenleme ve Çalışma Prensipleri Düzeylerinin Sınıf Değişkeni Grupları Açısından Betimleyici İstatistik Sonuçları	45
45.	Gereklik, Düzenleme ve Çalışma Prensiplerine Yönelik Varyans Analizi Sonuçları	46
46.	Öğretmen Adaylarının Gereklik, Düzenleme ve Çalışma Prensipleri Düzeylerinin Mezun Olduğu Lise Türü Değişkeni Grupları Açısından Betimleyici İstatistik Sonuçları.....	47
47.	Mezun Olduğu Lise Türü Değişkeni Açısından Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları	48
48.	Öğretmen Adaylarının Gereklik, Düzenleme ve Çalışma Prensipleri Düzeylerinin Cinsiyet Değişkeni Açısından t-Testi Sonuçları.....	48
49.	Öğretmen Adaylarının Gereklik, Düzenleme ve Çalışma Prensipleri Düzeylerinin Piyano Kullanım Yılı Değişkeni Grupları Açısından Betimleyici İstatistik Sonuçları	50
50.	Piyano Kullanım Yılı Düzeyine Göre Varyans Analizi	50

ŞEKİLLER LİSTESİ

<u>Şekil No</u>	<u>Şekil Adı</u>	<u>Sayfa No</u>
1.	Çizgi grafiği	27

KISALTMALAR LİSTESİ

- GSL** : Güzel Sanatlar Lisesi
f : Frekans
MEB : Milli Eğitim Bakanlığı
N : Sayı
Ort. : Ortalama
r : Korelasyon katsayısı
SPSS : The Statistical Packet For Social Sciences
SS : Standart Sapma
 \bar{X} : Ortalama

1. GİRİŞ

Varoluşundan bu yana çalgılar yapmış ve bu çalgıları çoğu zaman müzik yapmak amacıyla binlerce yıldan beri kullana gelmiş olan insanoğlu, kurduğu bütün medeniyetlerde çalgılar tasarlamaktan veya icat etmekten ve çalgılar çalmaktan hiçbir zaman vazgeçememiştir.

Çalgı çalmak; kişinin bir objeyle gerçekleştirdiği etkileşim ve iletişim yoluyla, içindeki duyguları ifade etmeye çalışma becerisidir. Kişi bu beceri sayesinde duygularını ifade etme yolunda bu beklentisini geliştirir (Ece, 2013).

Çalgı eğitimi müzik eğitiminin şüphesiz çok önemli bir alanıdır. Özellikle müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda verilen çalgı eğitimi, bu kurumlarda öğrenim gören bireylerin müzikal kimliğinin ve müzikal yeteneklerinin ölçülebilmesi hususunda önem teşkil eden bir süreçtir (Saraç, 1992).

Çalgı eğitiminin içerisinde de en önemli unsurlardan biri piyano eğitimidir. Piyano, öğrencilere müziğe başlangıç aşamasında, müziğin en önemli ve temel teorik bilgileri ile bunların uygulanma becerilerinin kavratılması açısından oldukça etkili bir çalgıdır. Aynı zamanda öğrencinin Müzik Öğretmenliği Programlarında yürütülen müfredatta bulunan eserleri çalışıp seslendirmesi yoluyla öğrencinin piyano edebiyatını anlayabilmesi, uygulayabilmesi ve sergileyebilmesi kazanımları açısından da kısmen bir eğitim alanıdır (Gün, 2014).

Piyano eğitiminin temelinde yatan iki amaç teknik ve müzikalitenin gelişimidir. Piyano tekniğinin gelişmesi sonucu müzikalite de gelişecektir ancak bu kazanıma ulaşabilmek için piyano tekniğinde birçok engelin ortadan kaldırılmış olması gerekmektedir (Ertem, 2011).

Piyano üstün nitelikteki yapısal özelliği ve müzik eğitimi alan bireye kazandırdığı müzikal gelişim (kulak gelişimi, teori vb.) açısından önemli bir çalgıdır (Sönmezöz, 2015).

Dolayısıyla piyanoda teknik gelişim önemlidir ve öğrenci bu teknik gelişimini de bol tekrar ve istikrarlı bir çalışmayla sağlayabilecektir.

Öğrencinin bireysel çalışırken kendini kontrol ederek çalışma özelliğini kazandığı takdirde, problemi tespit etme hususundaki becerisi de artacaktır. Bunun sonucunda da, daha önceden kazanmış olduğu teknik yetiler ve tecrübeleri sayesinde problemi çözmeye başarısının da artacağı görülecektir (Gökbudak ve Tutun, 2005).

Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği Programında öğrenim gören öğretmen adaylarının da mesleklerine başladıklarında faydalanabilecekleri en işlevli çalgı piyano olacaktır. Bu gereksinimden dolayı müzik öğretmenliği programlarında verilen piyano dersleri çok fazla önem taşımaktadır.

Eğitim Fakültelerinin Müzik ğretmenliği Programlarında uygulanan piyano müfredatı ağırlıklı olarak piyano tekniği ve piyano performansını geliştirmek amaçlanmıştır (Kasap, 2005).

Müzik ğretmeni adaylarının da piyano kullanma becerilerinin iyi olması, mezun olduklarında yapacakları öğretmenlik mesleğinin gereksinimi olarak gereklidir. Müzik ğretmeni adaylarının da piyano tekniklerinin iyi olması beklenir. Piyanoda teknik gelişim için müzik ğretmeni adaylarının da bol tekrar ve istikrara dayalı çalışmalar yapması gerekir. Piyanoda teknik gelişimi sağlayan en önemli unsurda ettlerdir.

Piyano alma becerisini üst düzeye çıkarmak isteyen her öğrencinin mutlaka farklı seviyelerde egzersiz ve etüt almalarına ihtiyaçları vardır. Piyanoya yönelik alan yazında da kendine önemli bir yer bulan bu etütlerin amacı da öğrencinin teknik ve g seviyesinin arttırılmasına paralel olarak mükemmele yakın bir müziksel performans sergileme yeteneği kazandırılmasıdır (Ekmen, 2015).

Piyano etütlerinin en çok aldırıldığı kişiler öğrencilerdir. Dolayısıyla ğrencilerin bu etütleri çalmaya yönelik farkındalıklarının olup olmadığını irdelemekte önemlidir.

Literatür incelendiğinde etüt ile ilgili çalışmaların az olduğu/ölçeklerin veya görüş anketlerinin olmadığı görülmüştür. Dolayısıyla bu çalışmada Eğitim Fakültelerinin Müzik ğretmenliği Programlarında ğrenim gören ğretmen adaylarının piyano eğitiminde etüt çalmanın önemi/gerekliliği, çalışma sürelerinin düzenlenmesi ve çalışma prensiplerine yönelik görüşleri merak edilmiş ve bu doğrultuda 30 maddeden oluşan bir görüş anketi geliştirilip çeşitli Eğitim Fakültelerinden Müzik ğretmenliği Programlarında birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve daha üstü sınıflarda (ders tekrarı yapan öğrenciler) ğrenim gören 331 öğrencinin görüşleri alınmış ve bu görüşler analiz edilip çalışmanın nihai sonucu belirlenmiştir.

1. 1. Araştırmanın Amacı

Çalışmanın amacı piyano eğitiminde etüt çalmaya ilişkin görüş anketinin geliştirilmesi ve Eğitim Fakültelerinin Müzik ğretmenliği Programlarında mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin piyanoda etüt çalmanın önemi ve gerekliliğine ilişkin görüşlerinin tespit edilmesidir.

1. 2. Araştırmanın Problemi

Eğitim Fakültelerinin Müzik ğretmenliği Programlarında mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin piyanoda etüt çalmanın önemi ve gerekliliğine ilişkin görüşleri ne düzeydedir?

1. 2. 1. Araştırmanın Alt Problemleri

1. Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği Programlarında mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin piyanoda etüt çalmanın önemi ve gerekliliğine ilişkin görüşleri cinsiyet değişkenine göre fark göstermekte midir?
2. Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği Programlarında mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin piyanoda etüt çalmanın önemi ve gerekliliğine ilişkin görüşleri sınıf düzeyi değişkenine göre fark göstermekte midir?
3. Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği Programlarında mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin piyanoda etüt çalmanın önemi ve gerekliliğine ilişkin görüşleri mezun olduğu lise türü değişkenine göre fark göstermekte midir?
4. Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği Programlarında mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin piyanoda etüt çalmanın önemi ve gerekliliğine ilişkin görüşleri piyano sahipliği değişkenine göre fark göstermekte midir?
5. Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği Programlarında mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin piyanoda etüt çalmanın önemi ve gerekliliğine ilişkin görüşleri piyano kullanım yılı (deneyim) değişkenine göre fark göstermekte midir?

1. 3. Araştırmanın Gerekçesi ve Önemi

Piyano eğitiminde etüt teknik gelişim için fazlasıyla önem teşkil etmektedir. Kurtuldu'ya (2009) göre zorluk düzeyleri ve sistematik şekilde uygulanabilmeleri nedeniyle piyano öğrencilerinde teknik gelişimin oluşabilmesi ve güçlenebilmesi açısından piyano eğitiminde öğrenciye etüt çaldırmak oldukça etkilidir.

Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği Programlarında öğrenim gören öğrencilerin teknik gelişim için etüt çalmanın gerekliliği hususundaki farkındalıkları önemli görülmektedir. Literatür araştırılıp incelendiğinde müzik öğretmeni adaylarının piyanoda etüt çalmaya ilişkin önem/gereklilik, çalışma sürelerinin düzenlenmesi ve çalışma prensiplerine yönelik görüşlerinin alınmasına ve bunların karşılaştırılıp yorumlanmasına ilişkin bir çalışmanın veya doğrudan bu şekilde geliştirilmiş bir görüş anketi veya ölçeğin bulunmadığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği Programlarında çalgı öğretimi içinde çok önemli bir yere sahip olan piyano eğitimi açısından bu çalışmanın önem teşkil ettiği düşünülmektedir.

1. 4. Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Araştırma Türkiye'deki Üniversitelerin Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği Programı öğrencileri ile sınırlıdır.
2. Araştırma görüş anketi geliştirme sürecinde 175, anket uygulama sürecinde ise 331 öğrenci ile sınırlıdır.
3. Çalışma piyanoda etüt çalma konusu ve bu konunun önem/gereklilik, çalışma sürelerinin düzenlenmesi ve çalışma prensipleri doğrultusunda geliştirilen görüş anketinin uygulanması ile sınırlıdır.

1. 5. Araştırmanın Varsayımları

1. Örneklemin evreni yansıttığı varsayılmaktadır.
2. Tercih edilen araştırma yönteminin çalışma için uygun olduğu varsayılmaktadır.
3. Cevaplayıcıların verdikleri cevapların tarafsız ve doğru olduğu varsayılmaktadır

2. LİTERATÜR TARAMASI

2. 1. Araştırmanın Kuramsal Çerçevesi

2. 1. 1. Eğitim

İnsan; tarih boyunca gelişmiş, değişmiş, yaşama uyum sağlamış, gerektiğinde yaşamı kendine göre şekillendirmeyi başarmış bir varlıktır. Öğrendiklerini bir sonraki kuşağa aktarmış, her öğrendiğinin üstüne büyük ya da küçük eklentiler yaparak, bilgi duvarını, bilim duvarını yükseltmiş, sağlamlaştırmıştır. Toplumlar da yaşama ve türünü sürdürme içgüdüleriyle kendilerini, nesillerini yetiştirmeyi, geliştirmeyi amaçlamışlardır. Eğitim de bu içgüdü'nün kaçınılmaz sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bireyin sağlıklı büyümesi, gelişmesi ve toplumda yer edinmesi için, içinde yaşadığı topluluğa ayak uydurabilmesi gerekmektedir. Topluluk da bugüne kadar biriktirdiği değerlerini çocuklarına öğretir. Bu da “toplum gelenekleri” dediğimiz öğretimdir. Ertürk'e (1972) göre eğitim, “bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme süreci”dir.

Eğitimin tanımı, Büyük Türkçe Sözlük'te “Çocukların ve gençlerin toplum yaşayışında yerlerini almaları için gerekli bilgi, beceri ve anlayışları elde etmelerine, kişiliklerini geliştirmelerine okul içinde veya dışında, doğrudan veya dolaylı yardım etme” olarak yer almaktadır (URL-1, 2016).

Yukarıdaki tanımdan yola çıkarak iki türlü eğitimden bahsedebiliriz: Örgün Eğitim ve Algın Eğitim. Örgün eğitim; farklı eğitim seviyelerinde kurumlaşmış ve sistematik bir düzen içerisinde öğrencilerin bir üst seviyeye hazırlandığı eğitim şeklidir (Güneş, 2014).

Bir başka deyişle örgün eğitim yaş grubu önceden belirlenmiş öğrenci gruplarına Milli Eğitimin temel amaçlarına göre düzenlenmiş eğitim programlarının belirli fiziksel okul ortamlarda düzenli olarak gerçekleştirilen eğitim biçimidir (Taymaz,1978'den akt., Fidan, 1986, s. 5).

Algın eğitim ise (yaşam boyu öğrenme), yukarıda belirtilenin aksine, istendik ve tasarlı değil, kendiliğinden oluşan bir süreçtir. Kişi her an, her zaman bir eğitimin içindedir ve bu eğitim, toplumun istediği ya da istemediği her şeyi içerebilir. Çünkü belirli bir program dâhilinde veya birilerinin denetiminde değildir. Birey, çevresindeki sosyal çevresi ve modern kitle iletişim araçları ile olmak üzere çeşitli uyarıcılar ışığında ve kendi gözlem ve tecrübeleri ile birlikte algın eğitimi kazanmaktadır (Güneş, 2014). Eğitim ağacının ana dallarından biri olan müzik eğitimi aşağıda irdelenmiştir.

2. 1. 2. Müzik Eğitimi

Büyük önderimiz Atatürk'ün 1925 yılında "Eğer söz konusu olan hayat insan hayatı ise, müzik kesinlikle vardır. Müziksiz hayat zaten var olamaz. Müzik hayatın neşesi, sevinci ve her şeyidir." (Sun, 1998, s. 116) sözleri, müziğin önemini ortaya koymaktadır.

İnsan var olduğundan beri müzik onunladır. Müzik; insanın kalp atışında, soluk alışında, duygularında, sevincinde, üzüntüsünde, savaşında, barışında her zaman yanındadır. Kurtuldu'ya (2013) göre adeta presto başlayan, allegro devam eden, daha sonra moderato süregelen, andanteye dönüşen ve largoya düşen bir hayat yaşar insanoğlu. Çünkü insan ruhunun en temel gereklerinden biridir müzik. İnsanın doğumundan önce müzikle dolaylı şekilde kurmaya başladığı ilişki, doğumundan sonra da ömür boyu güçlenerek devam eder (Uçan, 2005).

İnsani duyguların en temel ifadelerinden biri olan müzik, kuşkusuz ki insanı eğitime yolunda da en büyük ve güçlü eğitim araçlarından biridir. Binlerce yıldan beri müziğin öğrenmeye, eğitime katkısı bilinmektedir. Akıllara, eski Yunan medeniyetinin ünlü düşünürü Platon gelmektedir. Platon müziğin temel amacının ruh eğitimi olduğunu ve müzik sanatının amacının asla tamamen eğlenmek veya eğlendirmek olmadığını, müziğin asıl işlevinin insana güzel ahlak kazandırmak ve iyi karakter sahibi yapmak olduğunu belirtmiştir (Demirgen ve Esin 2016).

Müzik eğitiminde istikrar oldukça önemlidir. Düzenli bir müzik eğitimi sayesinde bireyin müziksel algısı ve müzikalite seviyesi geliştirilebilir. Müzik eğitimi sürecinin sonunda bireyin çevresiyle daha sağlıklı, verimli ve düzenli iletişim kurabilmesi amaçlanmaktadır (Akkaş, 2005).

Çağdaş toplumlardaki müzik eğitiminin amacı, bireyin entelektüel gelişimine katkı sağlaması, bireyin insani duygularının geliştirilmesi ve hayattan zevk alma duygusunun güçlendirilmesidir. Bu sebeplerden dolayı müzik eğitimi bireye çok erken yaşlarda verilmelidir (Say, 2012).

Bilişsel ve karakteristik gelişim açısından da müzik eğitimi süreci boyunca veya sonucunda, müzik eğitiminin birey üzerinde gözle görülür etkileri vardır. Müzik eğitimi bireylerin kriz yönetimi, çözüm bulma ve karar verme becerilerini artırırken kültürel olarak da bireysel yeteneklerin gelişiminde önemli bir yere sahiptir (Şendurur ve Barış, 2002).

Kralların, sultanların, şehzadelerin iyi yetişmesi, meziyet sahibi olması, düşünce yapısını geliştirebilmesi için müzik dersleri aldığı bilinmektedir (Kutlay-Baydar, 2010). Hatta sanatçılık boyutunda iş çıkardıkları bile olmuştur (Yıldız, 2017).

Çağımızda ise, bu krallara yaraşır eğitim, bütün bireylere ulaştırılmaya çalışılmaktadır. Bu yüzden toplumun her kesimine müzik dersi verilmektedir. Verilen bu müzik eğitiminin türleri aşağıda irdelenmiştir.

2. 1. 3. Müzik Eğitiminin Türleri

2. 1. 3. 1. Genel Müzik Eğitimi

Eğitim, her bireyin anayasal hakkıdır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 42. Maddesinde şu ifade yer almaktadır: "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz." Buradan hareketle şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki, 'Kimse, temel müzik eğitimi hakkından yoksun bırakılamaz.' İşte, temel müzik eğitimi, bu yasal hakkın karşılığına denk gelmektedir. Uçan'a (2005) göre genel müzik eğitim her yaşta ve her öğrenim düzeyindeki bireye yöneliktir. Müzik eğitiminin genel amacı ise temel düzeyde ortak müzik kültürü kazandırmaktır.

Eğitim, beşikten mezara kadar olan bir süreçtir. Bu yüzden, her yaşta ve her durumdaki insana yöneliktir. Genel müzik eğitimi de aynı özellikleri taşımaktadır. Uçan (2005) genel müzik eğitiminin, her düzeydeki bireye kazandırılması esas olan 'asgari ortak-genel kültür'ün başta gelen ayrılmaz öğelerinden biri olduğunu ifade etmektedir.

Genel müzik eğitimi ile yetinmeyip, biraz daha ilerlemek isteyen, bunun için özel çaba ve hatta para harcamak isteyen kişiler olabilmektedir ve bu sayı oldukça yüksektir. Bu kesim "Özengen" (Amatör) olarak adlandırılmaktadır.

2. 1. 3. 1. 1. Özengen Müzik Eğitimi

Müziğe veya müzik dallarına amatör düzeyde ilgili olan bireylere yönelik olan özengen müzik eğitiminin amacı müziğe etkin katılım ve zevk sağlamak, bunu sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışları kazandırmaktır (Uçan, 2005).

Özengen müzik eğitimi, eskiden beri talep görmüş ve bir iş sektörünü de beraberinde oluşturmuştur. Özellikle "Rönesans" (yeniden doğuş) ve "Coğrafi Keşifler", Avrupa'da varsıl (Burjuva) kesimin sayısını artırmıştır. Bu varsıl kesim, güzel sanatlara eğilim göstermiş ve sanatçıları desteklemiştir. Sanatçılardan çalgı dersleri almışlar, onlara beste siparişleri vermişlerdir. Kısacası, sanat ve sanatçı, varsıl kesimin ilgisi ve desteğiyle geçimini sağlamış, sanatını geliştirme olanağı bulmuştur. Bugün gördüğümüz özengen müzik kurumları, bu eğilimin günümüzdeki yansımaları, günümüze uyarlanmalarıdır.

Günümüzde, özengen müzik eğitimi çeşitli kurumlarca da desteklenmektedir. Halk eğitim merkezleri, okullar, üniversiteler, özel kurumlar vb. bu olanakları daha çok kişiye ulaştırmak için çalışmalar yapmaktadır. Bunun sonucunda, özengen müzik eğitimi alan kişilerin sayısında dünyada olduğu gibi ülkemizde de artış görülmüştür.

Özengen kişi, müzikten manevi doyum ve kişisel gelişim sağlamak amacını taşımaktadır. Bu yüzden, bu kişilere verilecek eğitim, genel ve mesleki müzik eğitiminden farklıdır. Özengen müzik eğitiminde müziği zevk için yapan müzikseverler ve amatör

müzikçilerin eğitimi esastır. Bu bireyler müziği maddi kaygılar gütmeyen yapan kişilerdir. Bu bireylerin eğitiminde uygulanan stratejilerin ise bireylerin ilgi ve yetenekleri göz önüne alınarak bu kişilerin doyum sağlanması hedeflenir (Uçan, 2005).

2. 1. 3. 1. 2. Mesleki Müzik Eğitimi

Müzik eğitimini bir piramide benzetsek olursak; tabanda 'genel müzik eğitimi', ortada 'özengen müzik eğitimi' üstte ise 'mesleki müzik eğitimi' bulunmaktadır. Bu üçü aynı zamanda sacayak gibidir ve birbirinden ayrı, bir diğeri olmadan düşünülemez. Her biri, diğeri için yaşamsal öneme sahiptir.

Mesleki müzik eğitiminin amacı müziğin bütünü ya da bir dalını kendine meslek edinen, edinmek isteyen kişilere yöneliktir. Mesleki müzik eğitiminde seçilen işin gerektirdiği müziksel davranışları kazandırmak temel hedeflerdendir (Uçan, 2005). Mesleki müzik eğitiminin önemli boyutlarından biri de çalgı eğitimidir.

2. 1. 3. 1. 2. 1. Çalgı Eğitimi

"Bilinen en eski çalgı Arkeolog Ivan Turk tarafından Slovenya Divje Babe mağarasında ortaya çıkarılan Neandertal döneme ait kemik flütür. Bob Fink' in buluntu üzerinde yaptığı analizlerine göre, flütün 43.000-67.000 yıl önce ayının uyluk kemiğinden yapılmış olduğu tespit edilmiştir (Nacakçı, 2013, s. 14).

Yeryüzünde çok fazla özellikte çalgı vardır. Çalgılar, fiziksel özellikleri ve kullanım alanlarına göre geleneksel ve bilimsel olarak iki temel yöntemle sınıflandırılmışlardır (Vertkov ve Levin, 1973'ten akt. , Kerimov, 2010, s. 524).

Çalgı eğitimi, müzik eğitiminin içinde barındırdığı en zor süreçlerden biridir. Gerek öğretmen gerekse öğrenci bu zor süreçten en üst düzeyde verim alabilmek için, oldukça çaba ve emek sarf etmek durumundadır. Bu bağlamda çalgı eğitimi verecek olan öğretmenin ve bu eğitimi alacak olan öğrencinin başvurabileceği veya yardım alabileceği başucu kaynaklarının olması, çalgı eğitiminde başarıya ulaşabilmek için oldukça önem teşkil etmektedir. Çalgı eğitiminde kullanılan kaynakların bir öğretim metodu olması için geçerli olmaları gerekmektedir. Geçerlilik ise metotların hatalardan arınık olması, sistematik bir öğretim tekniği ile ilerlemesi ve otoritelerce kabul görmüş olması ve başarıya ulaşmış olması ile ilişkilidir (Say, 2012).

Müziği anlayabilmemizin birçok yolu vardır, ancak bu sanatı bizlere en kolay ve en etkili yolla idrak edebilmemizi sağlayabilecek olan eylem de şüphesiz çalgı çalmaktır. Elbette ki çalgı öğretimi müzik öğretiminin temel hedefi değildir. Ancak herhangi bir çalgıyı

da içinde barındıran bir müzik eğitimi daha zevkli ve istekle gerçekleştirilir. Özen'e (2004, s. 57-63) göre çalgı eğitiminin amaçları şu şekilde sıralanmıştır:

1. "Çalgı sevgisini kazandırabilmek,
2. Özengen müzik eğitime uzanmak,
3. Meslekî müzik eğitime yönlendirmek,
4. Çalgı eğitiminin öğrenciler üzerindeki etkilerini araştırmak,
5. Çalgıların çalınma tekniklerine ilişkin bilgi aktarmak,
6. Çalgı öğretimini kolaylaştırıcı ve aşama kaydetmeyi sağlayıcı yöntemler geliştirmek,
7. Çalgı eğitiminde çalgı terimlerinin öğrenilmesi ve çalgı çalmada gereken tekniklerin kavranması bilişsel alanı,
8. Çalgının sevilmesi, çalmaya ilişkin disiplinli çalışmaya yönelik bir tutum geliştirilmesi ve çalgı çalmaya yaşantıda yer verilmesi duyuşsal alanı,
9. Çalgı çalmada iki elin eş güdümünün sağlanması, çalgı çalmada karşılaşılan problemleri çözmeye yönelik davranışların kazanılması ise devinişsel alanı kapsamaktadır."

Çalgılar müzik eğitiminin düzeyli, kalıcı, verimli ve etkili olmasında en önemli unsurlardan biridir (Bulut, 2003).

2. 1. 4. Piyano Eğitimi

Çalgı eğitiminin de en önemli basamaklarından biri piyano eğitimidir. Piyano eğitimi genelde bilindiği üzere çok erken yaşlarda başlar ve algin eğitim çerçevesinde yaşam boyu devam eder.

"Piyano performansı sırasında sağ el ve sol el birlikte, ancak tamamen birbirlerinden bağımsız olarak hareket ederler. Bazen sağ el ana melodiyi çalarken, sol el eşlik eder, bazı durumlarda da tam tersi olur. Böylece, öğrenciler farklı koordinasyon becerisini elde etmiş olurlar. Piyano literatüründeki tüm eserler sağ ve sol el koordinasyon becerisinin geliştirilmesi ile seslendirilebilir. Öğrenciler bu beceriyi ne kadar fazla geliştirirlerse eser seviyelerindeki düzeyli artış da o kadar büyük olur. Bu beceriyi tam anlamıyla geliştirebilen öğrencilerin gelebilecekleri en üst seviye virtüözitedir." (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2006).

Avrupalı müzik otoriteleri tarafından 'royal' (kral) olarak anılan piyano, çalgı eğitimi içerisinde yer alan en önemli çalgılardan bir tanesidir ve özengen veya mesleki müzik eğitiminde pek çok derse temel teşkil eden bir yere sahiptir.

Piyano gerek çok seslilik, gerek ritmik, gerekse melodik müzikal unsurların neredeyse tamamını bünyesinde barındıran bir çalgı olması sebebiyle bir müzik

eğitimcisinin, müzik öğrencisinin veya müziğin doğasını anlamak veya hissetmek isteyen bütün bireylerin en azından orta seviyede çalınmasını bilmeyi gerektiren bir çalgıdır.

Piyano istenilen sesin hazır olarak bulunması sebebiyle erken yaşlarda eğitime başlanabilecek bir çalgı çeşididir. Erken yaşlarda piyano eğitime başlama çocuğun müzik yeteneğini geliştirmeye ve ritim duygusunu iletmeye yarar. Bu sayede çocuk yaparak yaşayarak sesleri ve tartımları tanıyarak sesleri bulabilmeyi öğrenir. Piyano eğitiminin diğer yararları ise bireylerin çok sesli müziği öğrenmesini ve hafıza gelişimini sağlamasıdır (Demirova, 2008).

Piyano eğitimi ve öğretimi müzik eğitiminin en önemli yapıtaşlarıdır. Dolayısıyla müzik eğitimi almak isteyen bütün bireylerin en azından orta derecenin üzerinde (teknik, eşlik, literatür vb.) piyano çalabilecek bir şekilde piyano eğitimi almış olmalarının gerektiği söylenebilir. Çünkü herkes müzik yapabilir ve öğrenebilir, bunun için özel bir müzik yeteneğine ihtiyaç yoktur, sadece azimli ve istekli bir çalışmanın yanında, bir çalgının olması buna yeterlidir. Temel müzik eğitime başlamaya en uygun çalgılardan biri de piyanodur. Çünkü piyanonun muazzam klavye sistemi öğrenciyi seslere rahatlıkla ulaştırabilmektedir, ancak diğer çalgılarda bu seslere ulaşabilmek ya da bu sesleri oluşturabilmek kolaylığı bulunmamaktadır, bu husustan dolayı da temel müzik eğitiminin en uygun çalgısının piyano olduğu söylenebilir (Hasanova, 2008).

Çoksesli bir çalgı olan piyanonun müzikal niteliğin gelişimine etkileri de çok fazladır. Sonuç olarak tüm bu yönleriyle piyano eğitimi müzik eğitiminin vazgeçilemez bir parçasıdır (Yıldız ve Şen, 1999).

Yapılışı itibarıyla, dünyanın en kompleks ve karmaşık yapısına sahip olan piyano, aynen kendi fiziksel yapısı gibi çalınmasının, öğretiminin de karmaşıklığı ve zorluğu ile bilinen bir çalgıdır. Aynı anda duyuşal, nörolojik ve devinimsel faaliyetlerle gerçekleştirilen piyano çalma eylemi, çok üst düzeyde beceri ve çalışma gerektirir (Gasımova, 2010).

Piyanonun kendine has harikulade tasarlanmış mekaniksel ve fiziksel yapısı itibarıyla çalgıcıya sağladığı olağanüstü nüans yetisi sayesinde, büyük bir ivmeyle icracıyı veya besteciyi müziksel yaratıcılığa sevk etmesi, onlarca yıldır en büyük bestecilerin büyük bir oranda piyano çalgısına hâkim oldukları görülen bestecilerden çıkması bir tesadüf değildir.

Piyano eşsiz bir çokseslilik sağlar. Çünkü piyano çalma sürecinde piyano tuşlarına basma kuvveti bu kuvvetlerin ittiği çekiçlerin tellere baskı yapmasıyla sesin şiddetinin artmasına neden olacaktır. Aynı anda birden fazla tuşa basılması ses şiddetinin yanı sıra farklı nüans ve tınların da çıkmasına neden olacaktır (Erol, 2008).

Vücudumuzdaki birçok organ, doku, sinir sistemi vb. gibi karmaşık yapının çözülememiş yönleri vardır. Buna paralel olarak insan psikolojisinin ve insan beyninin de

henüz çözülememiş veya tanımlanamamış birçok yönü vardır. Bunlardan biri de insan zekâsıdır. Henüz tam olarak öğrenme ve öğretme eylemindeki işlevi tam olarak çözülememiştir.

Geleneksel zekâ ve yetenek testlerinde dilsel ve mantıksal beceriler ölçülür. Özellikle sayısal beceriler zekâ göstergesinde önemli referans olarak görülür. Ancak bunun doğruluğu tartışılır. Çünkü müziksel veya görsel beceriler de zekâ göstergesi olabilir (Talu, 1999).

Son yıllarda kullanılan çoklu zekâ kuramı da bu olguyu destekler niteliktedir. Bu kuramın fikir babası olan Gardner, her insanın herhangi bir ders konusunu farklı şekillerde ve farklı uzunlukta sürelerde öğrenebildiği tezini ortaya koymuştur.

Bir insanın az yedi zekâ türünü barındırdığını iddia eden Gardner, gelenekselleşmiş zekâ anlayışı kalıbına farklı bir anlayış getirmiştir (Nacakcı ve Kurtuldu, 2011).

Çoklu zekâda birkaç zekâ türünün bir arada bulunmasını kullanabilmesi gibi zekânın birkaç boyutunun bir arada kullanılıyor olmasına benzer bir şekilde piyano mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda birkaç alanla da doğrudan ilgilidir. Sadece kendisine özgü bir ders değildir. Diğer alanları da etkileyen bir derstir. Piyanonun en etkin derslerinin yapıldığı özellikle eşlik açısından önemli olduğu alanlardan biride müzik öğretmenliği uygulamalarıdır. Çocuklar piyano eğitimi yoluyla devinışsel, duyuşsal ve bilişsel becerilerin gelişimini sağlar (Özçelik, 2010).

Piyano çalmak için başvurulmuş piyano eğitimi seçeneklerinden; kişisel zevk veya hobi için alınan piyano eğitimi ve daha profesyonel anlamda yani; ileri seviyede ve üst düzey piyano eğitimi donanımlı (dağarcık, teknik gelişim, piyano edebiyatı, müzik teorisi vb.) piyano eğitimi çeşitleri mevcuttur. Zevk amaçlı piyano çalmak için alınan piyano eğitimi, ayrıntılı bir piyano eğitimi değildir. Söz gelimi, özel müzik kursları, halk eğitim merkezlerinden ya da gençlik merkezlerinden alınan kurslar, kişiye özel bire bir alınan dersler zevk amaçlı ve belli bir kazanım hedefi (dağarcık, teknik gelişim vb.) olmayan piyano eğitimidir. İleri derecede donanımlı piyano eğitimi ise, sanat kurumları, eğitim kurumları gibi kurumlarda özellikle piyano çalgısıyla mesleğini icra edecek bireylerin piyano eğitiminin gerektirdiği bütün üst düzey teknik, teorik ve uygulamaya yönelik bilgi, beceri ve deneyimi kazanmalarına yönelik verilen eğitimidir. Profesyonel piyano eğitimi, devlet konservatuvarlarında, özel konservatuvarlarda, güzel sanatlar fakültesi müzik bölümlerinde, Eğitim Fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik öğretmenliği ana bilim dallarında ve güzel sanatlar liselerinde verilmektedir.

2. 1. 5. Piyano Tarihinde Teknik Gelişim ve Ekoller

Piyano eğitiminde teknik gelişimin daha iyi anlaşılabilmesi için öncelikle teknik kavram tanımına bakılacak olursa; "Teknik: Bilimde, sanatta, ya da bir meslek dalında kullanılan yöntemlerin tümü. Sanatta yol, yordam, yöntem. Terim, Yunanca *tekhne*: 'sanat' sözcüğünden kaynaklanmıştır" (Say, 2012).

Akla gelen her alanda (Örneğin; bilim, sanat, spor, tarım vb.) fazlasıyla kullanılan bir tabir olan teknik terimi, müzik sanatında da sıklıkla kullanılan bir yere sahiptir. Bu terim yöntem bilgisi (yaratıcılığı sağlayan bilgiler) ve uygulama becerisi (seslendiriciye kolaylık sağlayan beceriler) anlamlarında kullanılmaktadır. Bu nedenle yaratıcılık ve teknik çift yönlü bir ilişkiye sahiptir (Say, 2012).

Müzik eğitiminin vazgeçilmez araçlarından olan çalgılar da teknik terimiyle çok sıkı ilişki içerisindedir. Herhangi bir çalgı, ilk çalınmaya başlandığı andan itibaren, ömür boyu süren bir gelişim süreci olan teknik gelişim süreci de başlamış olur. Bireyin çalgısını rahat ve ifadeli çalabilmesi için, ömür boyu süren teknik gelişimin her evresi büyük önem taşımaktadır. Daha açık bir ifadeyle, teknik gelişim, bir yabancı dili öğrenmek gibidir. Birey, öğretmeni yardımıyla, ne kadar çok doğru tutuş ve doğru pozisyonlarla çalgısının çalmaya çalışırsa, teknik gelişimi de o kadar kısa sürede artacaktır.

Bir çalgı çalmak zihinsel ve fiziksel faaliyetlerin birleşmesiyle gerçekleştirilen karmaşık bir eylemdir. Herhangi bir çalgıyı çalabilmek için küçük kaslar kullanılır. Kişinin çalgısını çalmasında ilerleyebilmesi ve çalgısında arzulanan yorumu ortaya koyabilmesi için egzersiz yapması gerekir. Bu egzersiz daha çok, ellerin koordineli bir şekilde uyumu, müziksel ve teknik zamanlama ile nüans yapabilme üzerinde yoğunlaşır. İleri seviyede çalgı çalmak için tüm bunların yanında akıllı ve yaratıcı çalışmalarındaki yöntem ve teknikleri araştırıp uygulayabilmek önemlidir (Onay, 2015).

Teknik gelişim uzun vadede gelişimsel bir süreçtir. Bireyin kısa veya orta vadedeki zaman diliminde, piyanoyla ilgili bilinmesi ve uygulanması gereken tekniklerin tamamını öğrenebilmesi oldukça güçtür. Bunun nedeni de piyano eğitiminin kişiden kişiye değişen kişinin fiziksel ve anatomik yapısı, psikolojik yapısı, anlama kapasitesiyle kişiden kişiye farklı eğitim metotları uygulandığı için teknik gelişim de kişiden kişiye farklılık göstermektedir. Ama bazı piyano eğitimcileri bu teknik gelişim sürecinin tamamlanmasını ispatlayabilecek eserleri sınıflandırmışlardır ve teknik gelişim için basamaklı eser repertuarı da önerilmiştir. Pamir (1984) 9 yaşında piyano çalmaya ve düzenli bir piyano eğitimi almaya başlayan öğrencinin 17 yaşında zor eserleri bile doğru ve temiz bir şekilde sunabilecek yeterliliğe sahip olabileceği görüşündedir.

Piyano tekniği, tabureye oturmadan ellerin piyano klavyesine temasına kadar vücudun tamamını ilgilendiren bir konu olsa da, bazı uzuvlar piyano çalma tekniğinin

belirginleşmesinde fazlasıyla öne çıkar. Kol, bilek ve parmaklar bu hususta kastedilen uzuvlardır. Özellikle legato, staccato vb. gibi nüansları seslendirebilmek için bu uzuvları kullanabilmek son derece önem teşkil etmektedir.

Piyano taburesine doğru bir biçimde oturmamak, legato notaları doğru çalamamak genel müziksel kaliteyi olumsuz yönde etkiler. En ufak bir yanlış teknik parmakların piyano tuşları ile olan etkileşimi ve iletişimini ortadan kaldırabilir (Ekinci ve Gün, 2013).

“Piyano tekniği, müziksel ifade için anahtar, yorum için araçtır. Hareket ve anlam birbirleriyle o kadar ilişkilidir ki, belli el, bilek, kol hareketi, mesajı iletmenin parçasıdır. Örneğin müziksel süreklilik fiziksel sürekliliği gerektirir. İyi çalma tekniği esnek, verimli ve emin olarak çeşitli yaklaşımları keşfetmeyi cesaretlendirir” (Fink, 1992’den akt., Ekici ve Gün, s. 45).

Piyano edebiyatında teknik gelişim hususunda birçok ekol mevcuttur, ama Küçük’e göre (2003) M. Clementi ve J.B. Cramer adlı iki ekol vardır ki bu isimler piyano tekniğinin temel ekolleri olarak gösterilmektedir. M. Clementi’nin piyano literatüründe ve piyano tekniği konusunda en önemli isimlerin başında gösterilmesinin sebebi piyano tekniğine kazandırdığı ‘salt parmak tekniği’dir. Bu teknik parmakların birbirinden eşit olarak bağımsızlığına ve çevikliğine bağlıdır. Bu teknikle parmaklar dışındaki uzuvların piyano çalmaya katılmaması amaçlanmıştır (Eren, 2010).

Ne ilginçtir ki; piyano literatürüne bakıldığında onlarca piyano icracısı, piyano bestecisi veya piyano öğretmenin birçoğunun piyano tekniğiyle ilgili birbirlerinin düşüncelerine yakın, aynı veya zıt fikirleri olmuştur. Beethoven gibi besteciler ise tekniği ikinci planda tutmuşlardır.

Örneğin Beethoven’a göre teknik gösteriş gereksizdir. Beethoven bir eserin ne kadar doğru çalındığından daha çok, ne kadar güzel çalındığını önemsemiştir. Mekaniksel olarak çevik ve kusursuz bir şekilde piyano çalınması Beethoven’ın ilgi alanına hiç girmiyordu. Onun için önemli olan ifadeli ve duygulu piyano çalmaktı. Beethoven’ın da az sayıda yazmış olduğu piyano egzersizleri vardır fakat bu egzersizler bile parmak çevikliğinden ziyade nüans ve ifade gücünü geliştirmeyi yarayan çalışmalardı (Gerig, 1990’dan akt., Eren, 2010, s. 132).

Görüldüğü üzere piyano tekniğiyle ilgili o kadar fazla örnek ve teorik söylem vardır ki; çeşitli sanatçılar farklı doğru el pozisyonlarının varlığından bahsetmektedir. Örneğin Bach doğru el pozisyonunu tuşlar üzerinde duran kıvrık parmaklar olarak görmekteyken, Chopin’e göre bu ‘mi, fa diyez, sol diyez, la diyez, si diyez’ üzerinde elin son derece doğal ve rahat bir şekilde konumlanmasıdır.

Oluşan bu farklılıklara göre çeşitli ekoller vardır, fakat ‘en sık tercih edilen ekol’ diye bir husus söz konusu değildir. 19.yy’da tekniğe olan düşkünlüğün azalması neticesinde

oluşan modern çağ piyano tekniği anlayışı geçmiş tekniklerden kümülatif bir şekilde faydalanmaktadır. Bu nedenle günümüz piyano öğretmenleri geçmiş deneyimleri günümüz modern bilimleri harmanlamaktadırlar (Küçük, 2003).

2. 1. 6. Piyano Eğitiminde Etüt

Etüt çalmanın bir bakıma bireyin daha sonra karşısına çıkabilecek çalım zorluklarına karşın bir nevi müzikal aşılama olduğu söylenebilir. Say (2012) etüt kavramını “müzik eğitiminde belirli zorlukları yenmek üzere hazırlanan çalışma parçası” olarak tanımlamıştır.

Bir başka tanımda da etütler, müzik literatüründe rastlanan çalınma güçlüklerini, sistematik bir şekilde ele alan, bu güçlüklerin aşılmasını amaçlayan, motif ve figürlerden oluşturularak bestelenmiş müzik eserleri olarak tanımlanmaktadır (Öztürk, 2007).

Piyano eğitiminde de etüt, teknik gelişim için seslendirilir ve tıpkı diğer çalgı eğitimlerinde olduğu gibi, piyano literatüründeki eserlerde ihtiva eden teknik zorlukları aşmak veya aşına olmak amacıyla kullanılır. Sözer'e (2014) göre diğer disiplinlerde olduğu gibi, müzikte de etüt, inceleme ve araştırma demektir. Vokalde ya da çalgı da teknik gelişimi ilerletmek amacıyla oluşturulmuş müzik yapıtları, etüt kavramına girer. Müzikalitenin artırılmasında ve çalgıda çok iyi seviyelere gelmesinde, etütlerin çok büyük katkıları vardır. Etütler teknik olarak zor içeriklere sahip olarak bestelenirler fakat etüt çalan kişi, etütlerin karakteristik yapıları nedeniyle bu zorlukları fazla hissetmez. Literatürde birçok virtüözite seviyesine gelmiş bestecinin bestelemiş olduğu etütler de mevcuttur.

Piyano etütleri aynı zamanda fiziksel olarak el-bilek-parmak-kol vb. koordinasyonunu ilerletmek ve bu uzuvların rahatça kullanımı için de oldukça fayda sağlarlar. Bu etütler el hareketlerini düzenlerken avuç içi kasaların da esnekliğini sağlar. Bu tip etütler de elin açık ve kapalı durmasına neden olacağından dolayı pasajlar çalıcını sakatlanmasına ve zorlanmasına önlem olarak uzun olacak şekilde oluşturulmaz (Gasımova, 2011).

Piyano eğitiminde etüt veya alıştırtma çalmayla ilgili farklı görüşler de mevcuttur. Bu görüşlerden biri de sık ve uzun saatler boyunca yapılan alıştırtmaların gereksiz olduğudur. İçinde farklı güçlükleri barındıracak olan bir besteyi icra etmek daha etkili bir teknik çalışma olarak gösterilebilir (Gültek, 2012).

Hemen hemen her piyanistin yazdığı etütler piyano literatüründe mevcuttur. Ama bir isim vardır ki onu diğerlerinden ayırır. Bu isim günümüzde hala müzik okulları ve müzik akademilerinde en çok kullanılan sistematik etüt kaynaklarının bestecisi, Beethoven'ın da öğrencisi olmuş, Çek asıllı Avusturyalı besteci Carl Czerny'dir.

Czerny doğru piyano tekniğinin öğretilmesi gerekliliğine dikkat çekmiştir. Çünkü piyano tekniği birtakım reaksiyonlardan ziyade koordine edilmiş hareketlere bağlıdır. Bu hareketler görsel uyarılar olan notalar aracılığı ile gerçekleşmektedir (Gültek, 2012).

Etüt çalmak, çalışmak, etüt çalmayı öğretmek gerçekten de piyano eğitimi için çok hassas bir konudur ve sanıldığından çok fazlaca bir şekilde önemsenmesi gerekli olduğu otorite sayılabilecek piyano eğitimcilerince de (örn. Czerny, Duvernoy, Debussy, Schumann, Chopin vb.) çoğu kez vurgulanmıştır. Etüt seçiminde ise her zaman aynı teknik sorunların seçilmemesine özen gösterilmelidir. Öğretmene nota yanlışı az olduğu için iyi çalınmamış etüt getiren ve bu etüdü istenilen seviyede çalmayıp, yeni etütler isteyen öğrenciler iyi piyanist olamayabilirler (Pamir, 1984).

2. 1. 7. Piyanoda Etütlerin Türleri

Piyano literatüründe konser veya dinletiler için sergilenebilir nitelikte etütler ve teknik gelişim için etütler gibi olmak üzere etütleri sınıflandırabilmemiz söz konusu olabilir. Örneğin bazı etütler vardır ki teknik gelişim için kalıcı faydalar sağlayabilmektedir (Oğan ve Albuz 2015). Ama dinletilerde veya konserlerde çalınması hususunda işitsel ve sanatsal olarak seslendirilemeyecek nitelikte olabilir. Örneğin; hep kendini tekrar eden ezgi motifleri veya çok basit şekilde tamamen teknik gelişim için yaratılmış etütler gibi. Konserlerde veya dinletilerde seslendirilebilecek nitelikte bestelenmiş etüt türleri de literatürde mevcuttur. Örneğin; Etude op. 10 no 12 "Revolutionary" (F. Chopin), Symphonic Etudes, Op. 13 (Robert Schumann), Transcendental Etudes, No.1 in C major / No.2 in A minor (Franz Liszt) vb.

2. 2. Literatür Taramasının Sonucu

Literatür incelendiğinde piyano eğitimi ile ilgili farklı çalışmaların yapıldığı görülmektedir. Bu çalışmalardan araştırma kapsamında en ilgili olanlara aşağıdaki gibi yer verilmiştir.

Kasap (2005) yaptığı çalışmasında müzik öğretmenlerinin mesleklerini icra ederlerken piyano kullanımı hususunda karşılaşılabilecekleri zorluklara değinmiştir. Müzik öğretmenlerinin lisans eğitimleri boyunca ağırlıklı olarak artistik piyano becerileri ile donatıldığı, müzik öğretmenlerinin asıl ihtiyacı olan işlevsel becerilerin müzik öğretmenlerine piyano eğitimi hususunda kazandırılması gerektiğini bu çalışmasında vurgulamıştır.

Çevik (2007) yaptığı çalışmasında Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği Programlarında öğrenim gören öğrencilerin, piyano dersinde karşılaştıkları sorunlar ve

güçlüklerle ilgili konulara değinmiştir. Bu güçlükleri tespit etmek amacıyla 'Piyano öğretimi neden zordur?' konusunu var olduğu durum tespitine yönelik piyano derslerini yürüten 14 öğretim elemanı ve 142 öğrenciden oluşan bir araştırma gerçekleştirmiştir. Araştırmada öğretim elemanlarına ve öğrencilere aynı soruları yönelmek üzere üç sorudan oluşan bir anket kullanılmıştır. Sonuç olarak 'Piyano dersinde hangi konularda zorluk çekiyorsunuz?' sorusuna öğrencilerin verdiği cevapların neticesinde deşifre probleminin piyano öğretiminde karşılaşılan güçlüklerin başında geldiği, öğrenciler ve öğretim elemanlarınca baskın bir sorun teşkil ettiği tespit edilmiştir.

'Piyano dersinde, belirttiğiniz konularda zorluk çekmenizın sebepleri neler olabilir?' sorusuna verilen cevapların sonucunda ise 'çalışmamak ve dersi sevmemek' öğrenciler ve öğretim elemanlarınca piyano eğitimi önünde duran en büyük engellerden biri olarak tespit edilmiştir.

'Bu zorlukların çözümü için neler yapılmalıdır?' sorusuna da öğrenciler ve öğretim elemanları 'çok çalışmak, bol uygulama yapmak' şeklinde ortak görüş beyan etmişlerdir.

Çevik (2007) bu sorunların aşılabilmesi için piyano derslerinin sekiz yarıyıl devam etmesi gerektiğini, piyano derslerini yürüten öğretim elemanlarının öğrenciyeye sevecenlikle ve hoş görüyle yaklaşmaları halinde başarının gözle görülür derecede artabileceğini, piyano dersine giren öğretim elemanlarının öğrencilerine onların seviyelerine uygun egzersizlerin ve eserlerin ödev olarak verilmesinin, piyanoya karşı olumsuz önyargıyı veya öğrenilmiş çaresizliği kırabileceğini ve özgüven kazanmada etkili olabileceğini, öğretim elemanlarının da pedagojik açıdan kendilerini geliştirmelerinin gerektiğini, her öğrencinin farklı öğrenme ve algılama şeklinin olabileceğinden hareketle, öğretmenlik-eğitim yönlerini güçlendirmek durumunda olduklarını tespit etmiştir.

Yazıcı (2013) piyano öğretmenlerinin piyano eğitiminde karşılaştığı sorunları tespit etmek amacıyla 54 piyano öğretmeninden oluşan bir örneklem grubuyla bir çalışma yürütmüştür. Bu çalışmada "Piyano Öğretmeni Anketi" kullanılmıştır. 6' lı likert tipi ve 18 sorudan oluşmuş bir anket hazırlamıştır. Çalışmada piyano öğretmenlerinin, öğrencilere kazandırılması gereken piyano çalmayla ilgili davranışlarda, çeşitli güçlüklerle karşılaştıklarını tespit etmiştir.

Jelen (2013) ise Türkiye' de müzik öğretmenliği bölümlerinde piyano eğitiminde karşılaşılan güçlükleri belirlemek amacıyla yaptığı çalışmasında ise müzik öğretmeni adaylarının eğitimleri sürecinde piyano çalma kalitelerinin nasıl artırılması gerektiği hususunda çözümler aranması amacıyla "Piyano Eğitiminin Durumuna İlişkin Görüşler" adlı anket uygulamıştır. Yirmi sekiz maddeden oluşan görüşme formu ve altı adet açık uçlu sorudan oluşan bu araştırmanın sonucunda; piyano çalmaya başlama yaşının Eğitim Fakültelerinde öğrenim gören öğrencilere uygulanan piyano müfredat programıyla

uygunluk göstermediği görülmüştür. Öyle ki G.S.L. öğrencileri bile diğer lise türlerinden mezun veya çok geç yaşta piyano çalmaya başlamış öğrencilere kıyasla daha erken yaşta piyano çalmaya başlamalarına rağmen Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği Programlarında yer alan piyano programının içeriğinde bulunan eserleri, alıştırma veya etütleri seslendirmede zorlandıkları tespit edilmiştir. Diğer bir hususta öğretim elemanlarının fiziki koşullarının (havasız odalar veya yetersiz odalar, ışıklandırma problemleri vb.) yetersiz oluşu ve piyanoların akort problemlerinin çözülmemişidir. Öte yandan piyano ders içeriğinin sistemsiz ve müzik öğretmeni mesleğinin mesleki ihtiyaçları doğrultusunda doldurulamayışı da olumsuzlukların içinde bulunan bir başka faktör olarak tespit edilmiştir. Piyano dersi veren öğretim elemanlarının yetersizlikleri de çeşitli örnekler verilerek (ders yükünün çok fazla olması, hayatında hiç eşlik yapmamış olanlar, piyano pedagojisi yönünden kendini hiç geliştirmeyenler, ileri düzeyde teknik donanıma sahip olmayanlar, öğretmenlik karakteri taşımayan, sabırsız, hırçın, yetersiz vb.) bu çalışmada tespit edilmiştir.

Küçük (2002) piyano çalarken doğru teknik kullanmak neticesinde az enerjiyle çok yoğun bir performansın üstesinden nasıl gelinebileceğine yönelik, özellikle 'Salt Parmak Tekniği' kullanımıyla ilgili bir çalışma yapmıştır.

Demirova (2008) çalışmasında ise gam tekniğinin piyano eğitimindeki yerini incelemiştir. Demirova (2008) piyano tekniğinin (legato, staccato, non legato vb.), tuşe ve temiz ve kusursuz çalmanın öğrencinin eğitim hayatı boyunca edineceği yegâne bir kazanım olacağını belirtmiş ve piyano eğitimcilerinin de bu hususta çok duyarlı olmaları gerektiğini vurgulamıştır. Demirova (2008) teknik gelişimin çoğu zaman yanlış algılandığını, hız-kuvvet ve kondisyonun teknik kavramının içerisinde algılanabildiğini oysa tekniğin gerektiği gibi (güçlü, hafif, yumuşak, derin, keskin, zarif, sert) çalabilme olduğu hususunu vurgulamıştır. Piyano tekniğinin öğrenciye sağlanmasındaki en büyük çalışma şekillerinden olan gamların, parmakların güçlenmesini sağlamak, parmak hareketlerini disipline etmek, hız ve çeviklik kazandırmak, bilek ve önkol tutuşu ve kullanımını daha iyi oturtmak gibi öğrenciye kazandırılacak çok önemli teknik kazanımları belirtmiştir ve her gün öğrenciye gam çalıştırılması gerektiğini bunun da daha çok müzikal üslupla (biraz da mekanik) çalıştırılmasının daha çok fayda getireceğini belirtmiştir.

Gasımova (2010) yaptığı çalışmasında herhangi bir çalgı çalınmasının insanoğlunun gerçekleştirdiği en zor eylemlerden biri olduğuna değinmiş ve çalgı çalarken yüksek düzeyde fiziki ve manevi olarak insanın yoğunlaşabilmesi gerektiğini belirtmiştir. Bundan dolayı piyano icracılarının da mutlaka tekniklerini geliştirmelerinin gerektiğini ve bununda düzenli olarak çalışılması gereken gam, alıştırma ve etütler sayesinde mümkün olabileceğini belirtmiştir.

Tezer (2013) yaptığı doktora tezinde ise yanlış kullanılan tekniklerin yol açtığı zorlukları araştırmış ve piyano öğrencilerinin sakatlanmalara veya zedelenmelere maruz kalmadan uzuvlarının nasıl doğru kullanmaları gerektiği hususunda görüş bildirmiştir.

Eren'de (2010), Beethoven'ın piyano tekniğiyle ilgili bir araştırma yapmıştır. Araştırmasında Beethoven'ın piyano tekniğinin oturması için öğretmenleri tarafından hangi bestecilerin eserlerine ağırlık verildiğine ve Beethoven'ın teknik anlayışının ne olduğunu belirtmiş, Orta Avrupa Ekolü'nü incelemiş, kullandığı piyanolar, pedal tekniği, legato, dinamikleri nasıl kullandığını araştırmış sonuç olarak aşırı derecede tekniğe bağlı kalmanın da müziği yorumlamada ve müzikalite de önemli olumsuzluklara yol açabileceği kanısına varmıştır.

Tufan (2004) etütlerin çalışılma yöntemlerine ilişkin bir araştırma gerçekleştirmiş ve piyanoda çalınabilen Türk Müziği dizileriyle ilgili oluşturulmuş etütlerin önemine değinmiş, ulusal müziğimizin dünyaya tanıtılabilmesi hususunda, ulusal müziğimizin mutlaka ile piyano çalgısıyla da seslendirilmesi gerektiğini, bunun da gerçekleşebilmesinin yolunun da ancak makamlarımızın piyanonun tampere sistemine göre yeniden yapılandırılmasından geçebileceği sonucuna ulaşmıştır.

Öztürk (2007) de yapmış olduğu çalışmasında Czerny Opus 299 piyano metodunda bulunan arpej tekniğini geliştirmek üzere yazılmış olan bir etüdü incelemiştir. Bir etüdü tanımanın ve motif bazına indirgeyerek ön hazırlık olarak öğrenciye teknik çalıştırma yaptırmanın fazlasıyla etkili olacağı sonucuna varmıştır.

Kurtuldu (2009) da yaptığı çalışmasında piyano eğitiminde analiz kavramı ve gerekliliğinin ne kadar önemli olduğunu tespit etmiştir. Piyano eğitiminde çok fazlaca kullanılan kitaplardan biri Czerny Op. 299 adlı etüt kitabından 30 numaralı etüdü incelemiş ve bu etüdün teknik özellikleri, teknik gelişim açısından piyano çalıcısına neler kattığını veya katabileceğini, etüdü oluşturan motifleri, cümleleri, bölümlerini en ince ayrıntısına kadar incelemiştir. Bu incelemenin sonucunda elde edilen sonuçların verileri doğrultusunda 30 numaralı etüde yönelik hazırlık çalışmaları geliştirmiş ve çeşitli öğrenme-öğretme yöntemleri sunulmuştur.

Kurtuldu (2009) piyano eğitiminde etütleri yazılma amaçlarına göre eğitim ve teknik gelişim şeklinde ikiye ayrıldığını belirtmiştir ve bir etüdü en ince ayrıntısına kadar analiz edilmesinin o etüdün algılanmasını dolayısıyla icra edilmesinin ve hangi teknik gelişime fayda sağlayacağını bilincinde olunmasının da piyano çalıcısına ve öğreticisine, piyano eğitimi sürecinde çok fazla kolaylıklar sağlayabileceğini dolayısıyla piyano eğitiminde analizler yapılmasının öğrencilerin çalacağı eserlere yaklaşımını ve ilgisini pozitif yönde etkileyeceğini saptamıştır.

Tokatlı (2010)'da gerçekleştirdiği sanatta yeterlik çalışmasında genel hatlarıyla piyano etütlerinin tarihsel gelişimi ile ilgili bilgiler vermiş, Debussy etütlerini incelemiş ve özellikle Chopin' in etütleriyle mukayese etmiştir. İlginç bir tespiti vardır ki o da Debussy etütlerinin parmak numaraları serbestliğidir. Bunu da Debussy'nin parmak numaralarını piyano etüdünü çalan kişilerin kendilerince belirlenmesinin daha makbul olacağı kanaatidir. Sonuç olarak Debussy etütlerini layıkıyla çalan bir kişi kesinlikle nüans ve tını bakımında üst düzey bir kazanım elde edecektir.

Ekmen (2015) Chopin Op. No: 5 etüdünü analiz etmiş ve bu etüdün piyano eğitimi alan öğrencilere kazandıracığı teknik becerilerin çok fazla önem teşkil edeceği sonucuna ulaşmıştır.

Bir başka çalışmada da Topbaş ve Çeşit (2014) piyano eğitiminin başucu yapıtlarından olan Czerny Op. 599 (Czerny 100) etüt kitabındaki etütlerin öğrencilerin sol el işlevselliğini arttırmadaki faydalarını araştırmışlardır. Sonuç olarak bu kitaptaki etütlerin birçok piyano eserinin çalınmasındaki güçlüklerin aşılabilmesi hususunda büyük yarar sağlayacağı kanısına varmışlardır.

3. YÖNTEM

Araştırmada sonuca gidilen yolda kullanılan model, evren ve örneklem ile verilerin toplanması aşamasında gerçekleştirilen uygulamalar ve verilerin nasıl elde edildiği, verilerin analiz sürecinin öyküsü bu bölümde özenli ve ayrıntılı şekilde verilmiştir.

3. 1. Araştırma Modeli

Gerçekleştirilen bu çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama yöntemi kullanılmıştır. Tarama yöntemi bir grubun hedeflenen özelliklerini belirlemek amacıyla kullanılmaktadır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2010). Bu çalışmada Müzik Öğretmenliği Programındaki öğretmen adaylarının piyano eğitiminde etüt çalmanın önemi/gerekliliği, çalışma sürelerinin düzenlenmesi ve çalışma prensiplerine yönelik görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Tarama yöntemi içerisinden anket kullanılmıştır (Ekiz, 2009). Anket, aynı soru grubunun çok sayıdaki katılımcıya farklı yollarla sorulması sürecini içerir. Tarama yönteminin en büyük avantajı kısa sürede fazla sayıda katılımcıya ulaşılmasıdır (Büyüköztürk ve diğ., 2010).

Yapılan çalışmada tarama modeli yöntemi tercih edilmiş, bu doğrultuda bir görüş anketi geliştirilmiş ve uygulanmıştır. Araştırma bir gruba gerçekleştirilmiş, görüş anketinin ön testi (geçerlik ve güvenilirlik) uygulaması için pilot çalışma grubu seçilmiş, ön testte uygulanan geçerlik ve güvenilirlik onaylandıktan sonra temel uygulamada da örneklem grubu tespit edilmiştir.

3. 2. Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini, Türkiye'deki Üniversitelerin Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği Programında öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Pilot çalışmanın uygulamaları Karadeniz Teknik Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Programında öğrenim gören 175 öğrenciden oluşmaktadır. Çalışmanın nihai uygulamaları için örneklem grubu 3 Eğitim Fakültesinde öğrenim gören toplam 331 öğrenciden oluşturulmuştur. Örneklem grubu; Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Programı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Programı, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Programı olmak üzere üç Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Programı öğrencilerinden oluşmaktadır. Örneklem seçiminde basit tesadüfî örneklem tercihi tespit edilmiştir. Bu tür örneklem elde etmenin gerekliliği evrendeki birimlerin listelenmesidir. "Bu tür örneklemede evrendeki her birimin

örnekleme seçilmede eşit ve bağımsız olma olasılığı vardır. Yani yansızlık kuralının uygulanabildiği bir örneklemedir.” (Akhun, 1991’den akt., Balcı, 2009, s. 92). Bir başka deyişle evrendeki her bir elemanın örnekleme eşit seçilme şansının olması esastır (Altunışık ve diğ. , 2010). Örneklem büyüklüğü belirlenirken ölçekteki madde sayısının beş ile on katı olmasına dikkat edilmesi gerekmektedir (Tavşancıl, 2014).

3. 3. Katılımcıların Demografik Bilgileri

3. 3. 1. Cinsiyet

Asıl araştırmaya katılan öğretmen adaylarının cinsiyete göre dağılımlarını belirlemek amacıyla frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Tablo 1’de verilmiştir:

Tablo 1. Öğretmen Adaylarının Cinsiyete Göre Dağılımları

Cinsiyet	n	%
Kız	184	55,6
Erkek	147	44,4
Toplam	331	100

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının tümü 331 (%100) cinsiyet sorusunu yanıtlamış ve katılımcıların 184’ü (%55.6) kız, 147 (%44.4) erkek olduğu gözlenmiştir.

3. 3. 2. Sınıf Düzeyi

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının okudukları sınıf düzeyine ilişkin dağılımlarını belirlemek amacıyla frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Tablo 2’de verilmiştir:

Tablo 2. Öğretmen Adaylarının Sınıf Düzeyine Göre Dağılımları

Sınıf Düzeyi	n	%
Birinci Sınıf	76	23,0
İkinci Sınıf	100	30,2
Üçüncü Sınıf	76	23,0
Dördüncü Sınıf	79	23,9
Toplam	331	100

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının tümü 331 (%100) sınıf sorusunu yanıtlamış ve katılımcıların 76’sı (%23.0) birinci sınıf, 100’ü (%30.2) ikinci sınıf, 76’sı (%23.0) üçüncü sınıf ve 79’u (%23.9) dördüncü sınıf olduğu gözlenmiştir.

3. 3. 3. Mezun Olunan Lise Türü

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının mezun oldukları lise türüne yönelik dağılımlarını belirlemek amacıyla frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Tablo 3'te verilmiştir:

Tablo 3. Öğretmen Adaylarının Mezun Olunan Lise Türüne Göre Dağılımları

Lise Türü	n	%
Güzel Sanatlar Lisesi	255	77,0
Sosyal Bilimler Lisesi	18	5,4
Anadolu Lisesi	43	13,0
Meslek Lisesi	15	4,5
Toplam	331	100

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının 255'i (%77.0) güzel sanatlar lisesi, 18'i (%5.4) sosyal bilimler lisesi, 43'ü (%13.0) Anadolu lisesi ve 15'i (%4,5) meslek lisesi olduğu gözlenmiştir.

3. 3. 4. Piyano Sahipliği

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının piyano sahipliğine göre dağılımlarını belirlemek amacıyla frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Tablo 4'te verilmiştir:

Tablo 4. Öğretmen Adaylarının Piyano Sahipliğine Göre Dağılımları

Piyano Sahipliği	n	%
Var	135	40,8
Yok	196	59,2
Toplam	331	100

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının tümü 331 (%100) piyano sahiplik sorusunu yanıtlamış ve katılımcıların 135'i (%40.8) piyano sahibi, 196 (%59.2) piyano sahibi olmadığı gözlenmiştir.

3. 3. 5. Piyano Kullanım Deneyimi

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının piyano kullanım deneyimlerine yönelik dağılımlarını belirlemek amacıyla frekans ve yüzde değerleri Tablo 5'te verilmiştir:

Tablo 5. Öğretmen Adaylarının Deneyimlerine Göre Dağılımları

Deneyim	n	%
0-3 yıl arası	37	11,2
3-6 yıl arası	135	40,8
6-9 yıl arası	145	43,8
9 ve üzeri	14	4,2
Toplam	331	100

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının 37'si (%11,2) 0-3 yıl arası deneyime sahip 135'i (%40,8) 3-6 yıl arası deneyime sahip, 145'i (%43,8) 6-9 yıl arası deneyime sahip ve 14'ü (%4,2) 9 ve üzeri deneyime sahip olduğu gözlenmiştir.

3. 3. Verilerin Toplanması

3. 3. 1. Veri Toplama Aracı

Araştırma için ihtiyaç duyulan veriler araştırmacı tarafından geliştirilen anket yardımıyla toplanmıştır. Piyanoda Etüt Çalmaya Yönelik Görüş Anketi isimli anket için ilk olarak literatür taraması yapılmış ve özellikle yerli literatürde benzer bir ölçek veya anket olmadığı görülmüştür. Literatür taraması sürecinde ders çalışma yaklaşımları, farklı konulu ölçek veya anketlerle ilgili makale ve çeşitli yazılar incelenerek (Eroğlu, 2015; Kurtuldu, 2010, 2016; Küçükosmanoğlu, 2011; Sönmezöz, 2015; Ünal, 2006) fikir edinilmeye ve buradan hareketle madde havuzu oluşturulmaya çalışılmıştır. Başlangıçta 52 maddelik bir havuz oluşturulmuş, daha sonra uzman görüşleri doğrultusunda kapsam ve geçerlik açısından incelenen maddeler 36 maddeye indirgenmiştir. Uygulama sürecinde tekrar eden bazı maddeler gözden geçirilerek 31 maddeye düşürülen anket madde sayısı bu hali ile örneklem grubuna uygulanmıştır. Güvenirlilik için yapılan uygulama sonrasında faktör yük değeri ve güvenilirliği düşük bulunan bir madde ölçekten çıkarılarak 30 maddelik nihai hale ulaşılmıştır.

Görüş anketi, etüt çalmanın önem/gerekliliği, çalışma sürelerinin düzenlenmesi ve çalışma prensipleri olarak üç faktörde oluşturulmuş ve bu faktörler altında oluşturulan 30 maddelik görüş anketi ortaya çıkarılmıştır. 30 maddeden oluşan görüş anketinde Müzik Öğretmenliği Programı öğrencilerine sorulan ilk bölümde sınıfı, cinsiyeti, mezun oldukları lise türleri, kaç yıldır piyano çaldıkları, evlerinde piyanoya sahip olup olmadıkları şeklinde bilgiler bulunmaktadır. İkinci bölümde ise, piyanoda teknik kazanımla, müzik öğretmenliği müfredatında bulunan piyano eserlerine, piyano ders saatlerine, piyano çalmaya çalışma sürelerine, eserlerin armonik yapı ve form analiz becerilerinin öğrencilerin inceleyebilecek seviyedeki yeterliliğine, piyano sınav programları içeriğine, piyano çalışma yöntemlerine

yönelik 30 maddeden oluşan ve “Hiç Katılmıyorum, Katılmıyorum, Kısmen Katılıyorum, Katılıyorum, Tamamen Katılıyorum” şeklinde olmak üzere 5’li likertten oluşan bir görüş anketi hazırlanmıştır.

3. 3. 2. Veri Toplama Süreci

Araştırma verilerinin toplanması sürecinde ilk olarak geliştirilen anketin güvenilirliği için bir pilot uygulama yapılmış, bunun için KTÜ Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Programında öğrenim gören öğrencilerden yardım alınmıştır. Toplam 175 öğrenci ile yapılan pilot uygulama sonrasında ölçekten çıkarılan bir madde ile oluşan 30 maddelik nihai ölçek, 331 kişilik örnekleme uygulanarak son veriler elde edilmiştir. İlk veriler için güvenilirlik analizleri, son veriler için frekans ve karşılaştırma ölçüleri yapılmıştır. Verilerin toplanması pilot uygulama için analiz dâhil yaklaşık bir buçuk ay, asıl uygulamada ise analiz dâhil yaklaşık altı ay sürmüştür.

3. 4. Verilerin Analizi

Toplanan verilerin çözümlenmesinde ilk olarak geliştirilen anketin güvenilirlik ve geçerliğini kanıtlamak amacı ile çeşitli ölçümler yapılmıştır. Faktör analizi, faktörler arası korelasyon katsayılarının incelenmesi, Alpha güvenilirlik düzeyinin belirlenmesi gibi bazı işlemler SPSS paket programı yardımı ile gerçekleştirilmiştir. Yapılan tüm analizlere ilişkin ayrıntılı ve açıklayıcı biçimdeki bilgiler ve analizlerde dikkate alınan referans değerleri aşağıdaki paragraflarda analiz başlıklarına göre verilmiştir. Yapılan güvenilirlik ve geçerlik ölçümleri sonrasında ankette yer alan maddelere verilen cevaplar ve bu cevapların çeşitli değişkenlere göre karşılaştırılması işlemleri yapılmıştır. Cevaplara ilişkin ölçümlerde frekans ve yüzde değerlerine, cevapların cinsiyet, sınıf, piyano tecrübesi gibi değişkenlere yönelik karşılaştırmalarında t testi ve ANOVA testi tercih edilmiştir. ANOVA analizi yapılırken alt gruplardan kaynaklı farklılıkları belirlemek için ise Posthoc testlerinden Tukey analizi kullanılmıştır. Parametrik ölçümlerin tercih edilmesinde verilerin normal dağılım varsayımını karşılaması etkili olmuştur. Normallik varsayımı için verilerin basıklık ve çarpıklık katsayıları ile Levene testi sonuçları dikkate alınmıştır.

3. 4. 1. Açıklayıcı Faktör Analizi

Çok değişkenli istatistiksel bir teknik olan faktör analizinin gerçekleştirilebilmesi için bir takım varsayım ve şartların yerine getirilmiş olması gerekmektedir. Literatürde sıkça kullanılan ve temel kaynaklardan elde edilen bilgiler ışığında başarılı bir faktör analizi için gerekli olan varsayımlar açıklamaları ve bu araştırma için elde edilen bulgular ışığında alt

başlıklar halinde belirtilmiştir. Faktör analizinde örneklem sayısının önemli bir rolü vardır. Çünkü analiz sonucunda ortaya çıkacak olan faktörler içerisinde yer alan maddeler belli sayıda cevaplayıcı tarafından yanıtlanması gerekir. Genel bir kural olarak bahsedilecek olursa analize dâhil edilecek faktör analizinin asgari koşullarda yapılabilmesi için madde sayısının en az 5 katı cevaplayıcının olması gerekliliğinden belirtilmektedir. Bu çalışmaya katılan 331 müzik öğretmeni adaylarının cinsiyete göre dağılımı Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Öğretmen Adaylarının Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Cinsiyet	n	%
Kadın	184	55,6
Erkek	147	44,4
Toplam	331	100,0

Ölçeme aracının örnekleme sunulduğu bölge Orta ve Doğu Karadeniz Bölge illerin de bulunan Eğitim Fakültelerinde müzik öğretmenliği bölümlerine gidilerek uygulama yapılmıştır. Bu araştırmada ölçek formunda 30 madde bulunduğu yukarıda bahsi geçen genel kural doğrultusunda 155 kişilik katılımcı grubu yeterli olacaktır. Hair ve diğerleri (2006), faktör analizi için gerekli olan gözlem sayısının en az 50 olması gerektiğini belirtmişlerdir. Genel bir kural olarak bahsedilecek olursa analize dâhil edilecek faktör analizinin asgari koşullarda yapılabilmesi için madde sayısının en az 5 katı cevaplayıcının olması gerekliliğinden belirtilmektedir. Ancak araştırma içerisinde cevaplayıcılardan kaynaklanabilecek olan olumsuzlukları giderme adına bu sayı üç katına çıkarılmış ve dağıtılan 450 ölçme aracından 331 tanesinin analize tabi tutulmasına karar verilmiştir. 331 katılımcının 331'i cinsiyet sorusunu yanıtlamış, bunlardan 184'ü (% 55.6) kadın, 147'si (% 44.4) erkek olduğu tespit edilmiştir.

3. 4. 2. Örneklem Yeterliği

Örneklemin faktör analizi için yeterli olma koşulu Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Barlett'in küresellik testi katsayısının hesaplanması ile bulunur. Barlett'in küresellik testi katsayısının anlamlılık derecesinin en az $p < 0.05$ anlam düzeyinde anlamlılık göstermesi beklenir. Bu durumun doğruluğunda ise analize dâhil edilen veriler arasındaki korelasyonların anlamlı olduğu sonucuna ulaşılır. Kaiser-Meyer-Olkin örneklem yeterlik testi ise 0-1 arasında değer alan bir katsayıdır. Kaiser (1970, 1974)'te yaptığı araştırmalarda KMO'nun 0.80 ve yukarı olduğu durumlarda mükemmel, 0.70 ve yukarı iyi, 0.60 ve yukarı orta, 0.50 ve yukarı düşük ve 0.50 den az değerler için ise verilerin faktör analizine uygun olmadığını belirtir. Bu araştırmada yukarıda bahsi geçen

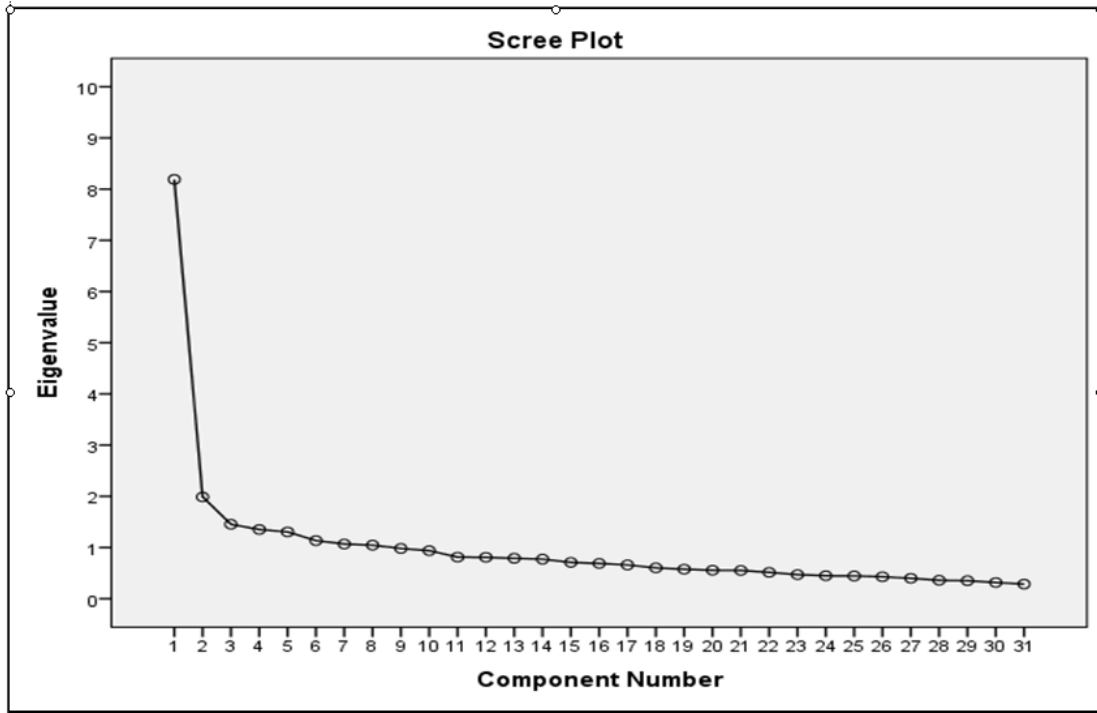
örneklem için yapılan analiz sonucunda hem Barlett'in küresellik testi (3084,357 $p=0.000$) hem de Kaiser-Meyer-Olkin örneklem yeterliği test sonucu ($KMO=0.897$) yeterli ve mükemmel düzeyde hesaplanmıştır.

3. 4. 3. Açıklanan Ortak Varyans

Faktör analizinde bir değişkenin sahip olduğu varyansın, analize dâhil edilen diğer değişkenlerle paylaştığı varyanstır. Ortak faktör varyansı 0 ile 1 arasında değişen bir değerdir. Bu değer 1'e yaklaşması o maddenin varyansa yaptığı katkının yüksek olduğunu, 0'a yaklaşması bu katkının düşük olduğunu gösterir. Faktör analizinde, faktörlerin her bir değişken üzerinde yol açtıkları ortak varyansın ya da ortak faktör varyansının en yüksek düzeyde tutulması amaçlansa da, bu değer 1'e çok yakın oluşu veya 0.20'den düşük oluşu o madde için istenmeyen bir durumdur. Bir maddenin açıklanan ortak varyansı h^2 ile gösterilir. Bu araştırmada açıklanan ortak varyans değeri en az 0.329 en fazla 0.715 olarak hesaplanmıştır. 30 maddeden oluşan görüş anketine yönelik faktör analizinde hesaplanmış h^2 faktör analizi sonuçları Tablo 7'de verilmiştir.

3. 4. 5. Çıkarılan Uygun Faktör Sayısı

İlgili faktör sayısının belirlenmesi için kullanılan yöntemler sınırlıdır. Bu yöntemlerden birincisi Kaiser (1970) tarafından ortaya atılan öz değer varyans yöntemidir. Bu yöntemde göre bir faktörün faktör olarak isimlendirilebilmesi için açıkladığı varyansa bakılır. Bu durumda önemli olan husus ise öz değer vektörünün 1'den büyük olmasıdır (Field, 2009; Hair ve diğ., 2006; Kaiser, 1970). Özdeğer vektör değerinin 1'den küçük olma durumunda faktörler dikkate alınmaz. Hair ve diğerleri (2006) bu yöntemin ideal sonuçları vermesi için ölçek maddeleri sayısının 20-50 arasında olması gerekliliğinden bahsetmişlerdir. Bir başka faktör belirleme tekniği olarak karşımıza Cattell (1966) tarafından geliştirilmiş olup, öz değerlerin çizimine dayalı bir yöntem olan Çizgi Grafiği (ScreePlot) yöntemi çıkmaktadır. Bu yöntemde faktör sayısı X ekseninde ve öz değerler ise Y ekseninde olmak üzere, XY koordinat sisteminde çizgi eğim grafiği çizilir. Faktör sayısı arttıkça öz değerlerdeki hızlı düşüşe denk gelen sayının tespit edilir. Bu yöntemde göre ise eğimin en son net düşüş yaptığı nokta esas alınır ve yine X eksenine paralel bir doğru çizilir böylece ilgili faktör sayısı doğrunun üzerinde kalan noktalar sayılarak bulunur (Lewis-Beck, 1994). Aşağıda yer alan Şekil 1'de Pilot Çalışma I sonucunda ortaya çıkan faktör analizi sonuçları çizgi grafiği üzerinde gösterilmiştir.

Şekil 1. Çizgi grafiği

Grafiğe göre Cattell'in çizgi grafiği metodu ile ortaya çıkan faktör sayısı 3'dür. Faktör analizinde yer alan faktörlerin her birinin açıkladığı varyans ve faktör yükleri Tablo 7'de gösterilmiştir.

3. 4. 6. Faktör Yük Değeri

Faktör yük değerleri, bir maddenin faktör analizinde her bir faktör altında almış olduğu değerdir. Kline (1999) faktör yük değerlerini maddelerin faktörlerle olan ilişkisi olarak tanımlamıştır. Faktör yükü değerinin faktör analizinde 1'e yakın olması beklenir. Faktör yükü ne kadar yüksek ise o değer karesi kadar ilgili faktör içerisindeki varyansı açıkladığını söyleyebiliriz.

Aşağıdaki Tablo 2'de her bir faktöre ilişkin faktör yük değerleri belirtilmiştir. Yine tablonun en sonunda her bir maddenin açıkladığı ortak varyans değerleri H^2 olarak belirtilmiştir. Tablonun alt kısmında ise her bir maddeye ait döndürülmüş öz değerleri ve açıkladıkları toplam varyans değerleri belirtilmiştir. Faktör analizi sonucunda ortaya çıkan faktörlerin isimleri daha önce yazında yapılmış araştırmalarda var olan faktörler olduğundan bu isimler korunmuştur. Sonuç olarak veri toplama aracı 3 faktör altında toplanmış ve 5'li likert tipi 30 maddeden oluşmaktadır.

Tablo 7. Pilot Uygulama I Faktör Analizi Sonuçları

Maddeler	Faktör 1	Faktör 2	Faktör 3	H^2
Madde9	0,704			0,518
Madde7	0,597			0,406
Madde28	0,590			0,515
Madde6	0,570			0,465
Madde11	0,570			0,374
Madde10	0,535			0,381
Madde8	0,449			0,310
Madde1	0,444			0,338
Madde3	0,427			0,364
Madde12	0,373			0,363
Madde13		0,655		0,430
Madde14		0,575		0,338
Madde20		0,556		0,329
Madde23		0,537		0,308
Madde15		0,413		0,447
Madde19		0,402		0,375
Madde21		0,402		0,479
Madde30		0,400		0,391
Madde17		0,343		0,408
Madde16		0,568		0,463
Madde26			0,655	0,422
Madde2			0,565	0,349
Madde22			0,554	0,454
Madde25			0,535	0,492
Madde29			0,522	0,488
Madde27			0,504	0,382
Madde5			0,510	0,372
Madde24			0,483	0,364
Madde4			0,442	0,363
Madde18			0,314	0,441
Özdeğerler	6,087	2,932	2,612	
Açıklanan Varyans	19,636	9,454	8,425	

* Faktör 1: Önem/Gereklilik; Faktör 2:Düzenleme; Faktör 3:Prensip

3. 4. 7. Güvenirlik Analizi

Güvenirlik kavramı çok farklı şekillerde karşımıza çıkmasına rağmen bu araştırmada kullanılan ölçme aracının eşit aralıklı oluşundan dolayı toplamalı ölçeklerde kullanılan güvenirlik analizi yöntemine başvurulmuştur. Bu araştırmada kullanılan ölçek 5'li likert tipinde olup ölçeğin faktörlerine ilişkin analizler faktör boyutunda tamamlanmıştır. İster bu türdeki çalışmalardaki gibi faktör bazlı analizlerde isterse ölçeğin genel puanına ilişkin yapılacak olan analizlerde olsun ölçeğin güvenirliliği için Cronbach'ın alfa (α) katsayısı

kullanılmaktadır (Field, 2009). İç tutarlık katsayısı olarak da adlandırılan bu ölçüm, ölçek içindeki maddelerin belli bir kavramsal yapıya sahip olması başka bir söylemle ölçek maddelerinin birbirleriyle ilişkili olarak aynı yapıyı ölçmeleri anlamına da gelmektedir (Nunnally, 1978; Hair ve diğ., 2006). Cronbach'ın Alfa değeri için literatürde genel olarak kabul gören minimum alt seviye Robinson, Shaver ve Wrightsman'a (1991) göre 0.70 iken Hair ve diğerleri (2006) bu değerini 0.60 olarak da alınabileceğini söylemişlerdir.

Aşağıda yer alan Tablo 8'de araştırma sonucunda yer alan her bir faktöre ilişkin madde sayısı ve güvenilirlik katsayı değerleri verilmiştir.

Tablo 8. Faktörlere İlişkin Güvenirlik Katsayı Değerleri

Faktör	Madde Sayısı	Cronbach Alfa
Önem/Gereklilik	10	0,782
Düzenleme	9	0,798
Prensip	11	0,774

Tablo 3'ten görüldüğü üzere ölçekte yer alan maddelere ilişkin Cronbach Alfa değerleri en düşük değeri 0,774 ile prensip faktörü olurken, en yüksek 0,798 ile düzenleme faktörü olmuştur. Literatürde belirtilen sınırların üzerinde ve güvenilir olarak adlandırılabilir bir seviyede bulunan bu değerlere göre ölçeğin sahip olduğu alt faktörler açısından güvenilirdir diyebiliriz.

3. 4. 8. Ölçeğe İlişkin Betimleyici İstatistikler ve Ölçek Maddelerinin Korelasyonu

Pilot Çalışma I sonucunda yer alan her bir faktöre ilişkin madde sayısı, ortalama, standart sapma, basıklık ve çarpıklık katsayı değerleri Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9. Pilot Uygulama I Faktörlere İlişkin Betimleyici İstatistik Değerleri

Faktör		Ortalama	SS	Çarpıklık	Basıklık
Önem/Gereklilik	10	3,985	0,580	-0,393	-0,045
Düzenleme	9	3,812	0,580	-0,266	-0,287
Prensip	11	3,899	0,553	-0,262	-0,196

Tablo 4 ölçekte yer alan faktörlere ilişkin madde sayısı, ortalama, standart sapma, basıklık ve çarpıklık katsayı değerlerini göstermektedir. Ölçek en az 9 madde, en fazla 11 madde içeren 3 faktörden oluşmaktadır. Tüm boyutlardan elde edilen standart sapma değerlerine baktığımızda ise tüm sapmaların 1.00'dan düşük olduğu hesaplanmıştır. Başka bir söylemle gruplara ait ölçüm skorlarının ortalama skorlarının etrafında olduğudur.

Bunlara ek olarak faktör değerlerinin her birinin normallik varsayımına uyup uymadığı kontrol edilmiştir. Kline'a (2005) göre çarpıklık ve basıklık sınır değerleri sırasıyla $|3.0|$ ve $|10.0|$ aşmamalıdır. Bu bağlamda, tüm gruplardan elde edilen skorlara ilişkin çarpıklık (skewness) ve basıklık (kurtosis) hesaplamaları yapılmıştır. Elde edilen değerler bu bağlamda normallik varsayımının sağlandığını göstermektedir.

Araştırmada ayrıca ortaya çıkan faktörlerin birbirleri ile olan ilişkilerini incelemek amacıyla her bir yapı için korelasyon analizi yapılmıştır. Analiz sonuçları Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. Faktörlere İlişkin Korelasyon Tablosu

	Gereklilik	Düzenleme	Prensip
Önem/Gereklilik	1		
Düzenleme	0,489 ^{***}	1	
Prensip	0,730 ^{***}	0,526 ^{***}	1

** $p < 0,001$

Tablo 10'dan görüldüğü üzere üç adet Pearson korelasyon ilişki katsayısı hesaplanmış ve bu hesaplamalar 0.001 anlam düzeyinde test edilmiş ve anlamlı bulunmuştur.

4. BULGULAR

Bu bölümde 331 kişilik gruptan elde edilen veriler sunulmaktadır. Veri toplama sürecinde kullanılan görüş anketinde yer alan tüm maddeler tek tek incelenmiş ve ayrıntılı bir veri sunulması sağlanmıştır. Diğer yandan anket maddeleri öncesinde yer alan değişkenlere yönelik karşılaştırmalar da maddelere yönelik yüzdeler dağılımlar sonrasında yer almaktadır. Bu karşılaştırmalı ölçümlerde anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ düzeyinde kabul edilerek yorumlanmıştır.

4. 1. Öğretmen Adaylarının Anket Maddelerine Verdikleri Cevapların Ayrıntılı İncelenmesi

Tablo 11. Ankete İlişkin Cevap Seçenekleri Puan Aralıkları

Seçenekler	Puan Aralığı
Tamamen Katılıyorum	4,21 – 5,00
Katılıyorum	3,41 – 4,20
Kısmen katılıyorum	2,61 – 3,40
Katılmıyorum	1,81 – 2,60
Hiç katılmıyorum	1,00 – 1,80

Tablo 12. Anketten Alınan Puanlara İlişkin Ortalama Dağılım Tablosu

Faktörler	Min.	Max.	Ort	SS
Önem/Gereklilik	1,78	5,00	4,00	0,57
Düzen	2,30	7,60	3,83	0,59
Prensip	2,18	5,00	3,95	0,58
Toplam	2,53	5,57	3,93	0,50

Anketten alınan toplam puanların ortalama dağılımları incelendiğinde gereklilik faktöründe daha yüksek bir puan ortalamasının olduğu görülmektedir. Diğer faktörlerin ve toplam değerlerinin de bu faktöre çok yakın düzeyde gerçekleştiği ve ortalama değerlerinin anketin cevap seçeneklerinden “katılıyorum” seçeneğini işaret ettiği anlaşılmaktadır. Bu sonuçlara göre örneklem grubunun etüt çalmaya ilişkin farkındalık düzeyinin iyi seviyede olduğunu söylemek mümkündür.

Tablo 13. M1-Etüt Çalmak Piyanoda Teknik Gelişim İçin Önemlidir

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	198	59,8
Katılıyorum	95	28,7
Kısmen Katılıyorum	29	8,8
Katılmıyorum	6	1,8
Hiç Katılmıyorum	3	0,9

Öğrencilerin % 0,9'u hiç katılmıyorum; % 1,8'i katılmıyorum; % 8,8'i kısmen katılıyorum; % 28,7'si katılıyorum; % 59,8'i tamamen katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir. Öğrencilerin tamamına yakını, piyanoda teknik gelişim sağlamak için etüt çalmanın gerekli olduğu görüşünü benimsedikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 14. M2-Etütlerdeki Teknikler Ancak Yavaş Çalışılarak Kazanılır

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	85	25,9
Katılıyorum	109	33,2
Kısmen Katılıyorum	104	31,7
Katılmıyorum	24	7,3
Hiç Katılmıyorum	6	1,8

Bu maddeye; Öğrencilerin % 1,8'i Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin % 7,3'ü Katılmıyorum; Öğrencilerin % 31,7'si Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin % 33,2'si Katılıyorum; Öğrencilerin % 25,9'u Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğu, etütlerin amaçladığı teknik kazanımların ancak yavaş tempoda çalınarak piyano gelişimlerine katkı sağlayabileceklerini düşünmektedirler.

Tablo 15. M3-Teknik Gelişim İçin Her Dönem Birden Fazla Eserin Seslendirilmesi Gerekir

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	92	28,8
Katılıyorum	111	34,8
Kısmen Katılıyorum	89	27,9
Katılmıyorum	21	6,6
Hiç Katılmıyorum	6	1,9

Bu maddeye % 1,9'u Hiç Katılmıyorum; % 6,6'sı Katılmıyorum; % 27,9'u Kısmen Katılıyorum; % 34,8'i Katılıyorum; Öğrencilerin % 28,8'i Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çok büyük bir bölümünün, teknik gelişim için

her dönem birden fazla eserin seslendirilmesi gerektiği konusunda hemfikir olduğu görülmektedir.

Tablo 16. M4-Etütlerin Metronom ile Çalınması Teknik Kazanım İçin Gereklidir

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	138	42,2
Katılıyorum	119	36,4
Kısmen Katılıyorum	49	15
Katılmıyorum	15	4,6
Hiç Katılmıyorum	6	1,8

Bu maddeye; Öğrencilerin % 1,8'i Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin % 4,6'sı Katılmıyorum; Öğrencilerin % 15'i Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin % 36,4'ü Katılıyorum; Öğrencilerin % 42,2'si Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çok büyük bir bölümünün, etütlerin teknik kazanım için metronomla çalınması konusunda hemfikir olduğu görülmektedir. Çok küçük bir kısım ise bu düşünceye katılmadığını belirtmektedir.

Tablo 17. M5-Etütlerin Sağ ve Sol El ile Ayrı Çalışılması Gerekir

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	101	30,7
Katılıyorum	109	33,1
Kısmen Katılıyorum	86	26,1
Katılmıyorum	25	7,6
Hiç Katılmıyorum	8	2,4

Bu maddeye; Öğrencilerin % 2,4'ü Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin % 7,6'sı Katılmıyorum; Öğrencilerin % 26,1'i Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin % 33,1'i Katılıyorum; Öğrencilerin % 30,7'si Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük bir bölümü; çalışılan etütlerin, sağ el ve sol el olarak ayrı ayrı çalışılması gerektiğini düşündükleri görülmektedir.

Tablo 18. M6-Teknik Gelişim İçin Her Seferinde Etüt Düzeyinin Artırılması Gerekir

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	118	36,2
Katılıyorum	135	41,4
Kısmen Katılıyorum	63	19,3
Katılmıyorum	6	1,8
Hiç Katılmıyorum	4	1,2

Bu maddeye; Öğrencilerin % 1,2'si Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin % 1,8'i Katılmıyorum; Öğrencilerin % 19,3'ü Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin % 41,4'ü Katılıyorum; Öğrencilerin % 36,2'si Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çok büyük bir bölümünün; etütlerin teknik düzeylerinin basamaklı halde artırılması gerektiği konusunda hemfikir olduğu görülmektedir.

Tablo 19. M7-Teknik Gelişim İçin Etütlerin Her Gün Çalışılması Gerekir

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	117	35,9
Katılıyorum	122	37,4
Kısmen Katılıyorum	63	19,3
Katılmıyorum	21	6,4
Hiç Katılmıyorum	3	0,9

Bu maddeye; Öğrencilerin % 0,9'u Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin % 6,4'ü Katılmıyorum; Öğrencilerin % 19,3'ü Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin % 37,4'ü Katılıyorum; Öğrencilerin % 35,9'u Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun; teknik gelişim için, etütlerin her gün çalışması gerektiği konusunda aynı görüşte olduğu sonucuna varılabilmektedir. Bir grup öğrencinin ise bu konuda kararsız bir düşünceye sahip olduğu, çok küçük bir kısmının ise bu görüşe katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 20. M8-Etüt Kitabındaki Tüm Etütlere Sırayla Çalışılması Gerekir

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	74	22,8
Katılıyorum	84	25,8
Kısmen Katılıyorum	101	31,1
Katılmıyorum	58	17,8
Hiç Katılmıyorum	8	2,5

Bu maddeye; Öğrencilerin %2,5'i Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin % 17,8'i Katılmıyorum; Öğrencilerin % 31,1'i Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin % 25,8'i Katılıyorum; Öğrencilerin % 22,8'i Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin yarısı, etütlerin sırayla çalışması gerektiği konusunda fikir belirtmişlerdir.

Tablo 21. M9-Yeterince Etüt Çalışılmaması Diğer Eserlerdeki Teknik Pasajları da Etkiler

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	111	34
Katılıyorum	119	36,5
Kısmen Katılıyorum	76	23,3
Katılmıyorum	17	5,2
Hiç Katılmıyorum	3	0,9

Bu maddeye; Öğrencilerin %0,9'u Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin % 5,2'si Katılmıyorum; Öğrencilerin % 23,3'ü Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin % 36,5'i Katılıyorum; Öğrencilerin % 34'ü Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çok büyük bir çoğunluğu; etüt çalışılmaması halinde çalacakları eserlerdeki teknik açıdan çaba gerektiren pasajların bu durumdan doğrudan etkileneceğini belirtmişlerdir. Çok küçük bir grup ise bu durumun teknik pasajları etkilemeyeceğini belirtmiştir.

Tablo 22. M10-Yeterince Etüt Çalışma Eser Deşifresi İçin Önemlidir

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	133	40,7
Katılıyorum	126	38,5
Kısmen Katılıyorum	47	14,4
Katılmıyorum	16	4,9
Hiç Katılmıyorum	5	1,5

Bu maddeye; Öğrencilerin % 1,5'i Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin % 4,9'u Katılmıyorum; Öğrencilerin %14,4'ü Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin % 38,5'i Katılıyorum; Öğrencilerin %4 0,7'si Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çok büyük bir çoğunluğu, etüt çalışmanın eserleri deşifre etmek için önemli olduğunu belirtmiştir.

Tablo 23. M11-Piyano Eğitiminin Başlangıcında Daha Çok Etüt Çalışması Gerekir

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	122	37,8
Katılıyorum	109	33,7
Kısmen Katılıyorum	70	21,72
Katılmıyorum	18	5,6
Hiç Katılmıyorum	4	1,2

Bu maddeye; Öğrencilerin % 1,2'si Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin % 5,6'sı Katılmıyorum; Öğrencilerin % 21,72'si Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin % 33,7'si Katılıyorum; Öğrencilerin % 37,8'i Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çok büyük bir çoğunluğu, piyano eğitiminin ilk yıllarında daha çok etüt çalışılması konusunda görüş bildirmişlerdir. Çok küçük bir kısmı ise bunun gerekli olmadığını belirtmiştir.

Tablo 24. M12-Her Eserin (Tonal, Makamsal, vb.) Özelliğine Göre Etüt Çalışılması Gerekir

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	100	30,6
Katılıyorum	115	35,2
Kısmen Katılıyorum	89	27,2
Katılmıyorum	20	6,1
Hiç Katılmıyorum	3	0,9

Bu maddeye; Öğrencilerin % 0,9'u Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin % 6,1'i Katılmıyorum; Öğrencilerin % 27,2'si Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin % 35,2'si Katılıyorum; Öğrencilerin %3 0,6'sı Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük bir çoğunluğu, her eserin özelliğine göre etüt çalışılması gerektiğini belirtmişlerdir. Çok küçük bir kısmı ise buna gerek olmadığını belirtmişlerdir.

Tablo 25. M13-Sadece Etüt Çalmanın Sıkıcı Olacağını ve Çalışmadan Uzaklaşacağını Düşünüyorum

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	103	31,7
Katılıyorum	81	24,9
Kısmen Katılıyorum	87	26,8
Katılmıyorum	41	12,6
Hiç Katılmıyorum	12	3,7

Bu maddeye; Öğrencilerin % 3,7'si Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin %12,6'sı Katılmıyorum; Öğrencilerin %2 6,8'i Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin % 24,9'u Katılıyorum; Öğrencilerin % 31,7'si Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çok büyük bir çoğunluğu, sadece etüt çalmanın sıkıcı olacağını ve çalışmadan uzaklaşacağını konusunda görüş bildirmişlerdir. Çok küçük bir kısmı ise bunun doğru olmadığını hakkında düşüncelerini belirtmişlerdir.

Tablo 26. M14-Piyano Eğitiminde Etütlerin Amaç Değil Araç Olarak Kullanılması Gerekliğini Düşünüyorum

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	77	23,5
Katılıyorum	111	33,8
Kısmen Katılıyorum	90	27,4
Katılmıyorum	29	8,8
Hiç Katılmıyorum	21	6,4

Bu maddeye; Öğrencilerin % 6,4'ü Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin % 8,8'i Katılmıyorum; Öğrencilerin % 27,4'ü Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin % 33,8'i Katılıyorum; Öğrencilerin % 23,5'i Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çok büyük bir çoğunluğu, piyano eğitiminde etütlerin amaç değil araç olarak kullanılması konusunda görüş bildirmişlerdir. Küçük bir kısmı ise bunun gerekli olmadığını belirtmiştir.

Tablo 27. M15-Etütlerde Tekniklerin Tam Olarak Uygulandığını Görebilmek İçin Farklı Hızlarda Denenmesi Gerekir

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	95	28,8
Katılıyorum	125	37,9
Kısmen Katılıyorum	86	26,1
Katılmıyorum	17	5,2
Hiç Katılmıyorum	7	2,1

Bu maddeye; Öğrencilerin % 2,1'i Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin % 5,2'si Katılmıyorum; Öğrencilerin % 26,1'i Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin %37,9'u Katılıyorum; Öğrencilerin % 28,8'i Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çok büyük bir çoğunluğu, etütlerde tekniklerin tam olarak uygulandığını görebilmek için farklı hızlarda denenmesi gerektiği hususuna katıldıklarını belirtmişlerdir. Çok küçük bir kısmı ise bunun gerekli olmadığını belirtmiştir.

Tablo 28. M16-Teknik Gelişim İçin Her Dönem En Az Bir Etüdün Piyano Sınav Programında Olması Gerekir

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	105	31,8
Katılıyorum	116	35,2
Kısmen Katılıyorum	78	23,6
Katılmıyorum	17	5,2
Hiç Katılmıyorum	14	4,2

Bu maddeye; Öğrencilerin % 4,2'si Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin % 5,2'si Katılmıyorum; Öğrencilerin %23,6'sı Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin % 35,2'si Katılıyorum; Öğrencilerin % 31,8'i Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çok büyük bir çoğunluğu, teknik gelişim için her dönem en az bir etüdün piyano sınav programında olması gerektiği konusunda görüş bildirmiştir.

Tablo 29. M17-Etütleri İyi Çalabilmek İçin Dönemdeki Piyano Ders Saatleri Arttırılmalıdır

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	112	33,9
Katılıyorum	82	24,8
Kısmen Katılıyorum	70	21,2
Katılmıyorum	44	13,3
Hiç Katılmıyorum	22	6,7

Bu maddeye; Öğrencilerin % 6,7'si Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin % 13,3'ü Katılmıyorum; Öğrencilerin % 21,2'si Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin % 24,8'i Katılıyorum; Öğrencilerin % 33,9'u Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çok büyük bir çoğunluğu, etütlerin daha iyi çalınabilmesi için dönemdeki piyano ders saatlerinin arttırılması konusuna katıldıkları hususunda görüş bildirmişlerdir.

Tablo 30. M18-Etütlerin Armonik Yapı ve Form Bakımından Analiz Edilerek Çalışılması Gerekir

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	119	36,4
Katılıyorum	111	33,9
Kısmen Katılıyorum	73	22,3
Katılmıyorum	20	6,1
Hiç Katılmıyorum	4	1,2

Bu maddeye; Öğrencilerin %1,2'si Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin %6,1'iKatılmıyorum; Öğrencilerin %22,3'ü Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin %33,9'u Katılıyorum; Öğrencilerin %36,4'ü Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çok büyük bir çoğunluğu, etütlerin armonik yapı ve form bakımından analiz edilerek çalışılması gerektiği konusuna katıldıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 31. M19-Etüt Çalışmasında Çalışma Basamaklarının Öğretmen Tarafından Belirlenmesi Gerekir

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	110	33,5
Katılıyorum	136	41,5
Kısmen Katılıyorum	66	20,1
Katılmıyorum	14	4,3
Hiç Katılmıyorum	2	0,6

Bu maddeye; Öğrencilerin % 0,6'sı Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin % 4,3'ü Katılmıyorum; Öğrencilerin % 20,1'i Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin % 41,5'i Katılıyorum; Öğrencilerin % 33,5'i Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Öğrencilerin tamamına yakınının, etüt çalışmasında çalışma basamaklarının öğretmen tarafından belirlenmesinin gerekli olduğu görüşünü benimsedikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 32. M20-Etüt Yerine Eser Çalışmak Daha Keyiflidir

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	104	32
Katılıyorum	95	29,2
Kısmen Katılıyorum	79	24,3
Katılmıyorum	24	7,4
Hiç Katılmıyorum	23	7,1

Bu maddeye; Öğrencilerin % 7,1'i Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin % 7,4'ü Katılmıyorum; Öğrencilerin % 24,3'ü Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin % 29,2'si Katılıyorum; Öğrencilerin % 32'si Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çok büyük bir çoğunluğu, etüt yerine eser çalışmak daha keyifli olacağını düşünmektedir. Küçük bir kısmının ise bu görüşe katılmadıkları gözlemlenmektedir.

Tablo 33. M21-Gerektiğinde Öğretmenlerin İlgili Tekniği Kavratılmak İçin O Etütü Temposunda Örnekleme Gerekir

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	134	40,5
Katılıyorum	122	36,9
Kısmen Katılıyorum	60	18,1
Katılmıyorum	11	3,3
Hiç Katılmıyorum	4	1,2

Bu maddeye; Öğrencilerin % 1,2'si Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin % 3,3'ü Katılmıyorum; Öğrencilerin % 18,1'i Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin % 36,9'u Katılıyorum; Öğrencilerin % 40,5'i Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Öğrencilerin tamamına yakınının, gerektiğinde öğretmenlerin ilgili tekniği kavrayabilmek için o etüdü temposunda örnekleme gerektiği hususuna katıldıkları görülmektedir.

Tablo 34. M22-Etütlerdeki Seviyenin Gittikçe Arttırılması Teknik Gelişimi de Arttırır

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	137	42,5
Katılıyorum	124	38,5
Kısmen Katılıyorum	46	14,3
Katılmıyorum	8	2,5
Hiç Katılmıyorum	7	2,2

Bu maddeye; Öğrencilerin % 2,2'si Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin % 2,5'i Katılmıyorum; Öğrencilerin % 14,3'ü Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin % 38,5'i Katılıyorum; Öğrencilerin % 42,5'i Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Öğrencilerin tamamına yakını etütlerdeki seviyenin gittikçe arttırılmasının teknik gelişimi de arttıracığı hususunda görüş birliği sağlıyor.

Tablo 35. M23-Etüt Seçiminde Öğrencinin Beğeneceği Etüdü Seçmek Teknik Gelişime Daha Fazla Katkı Sağlar

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	85	25,8
Katılıyorum	102	30,9
Kısmen Katılıyorum	97	29,4
Katılmıyorum	22	6,7
Hiç Katılmıyorum	24	7,3

Bu maddeye; Öğrencilerin % 7,3'ü Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin % 6,7'si Katılmıyorum; Öğrencilerin % 29,4'ü Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin % 30,9'u Katılıyorum; Öğrencilerin % 25,8'i Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çok büyük bir çoğunluğu, etüt seçiminde öğrencinin beğeneceği etüdü seçmenin teknik gelişime daha fazla katkı sağlayacağını düşünüyor.

Tablo 36. M24-Teknik Kazanım, Etüdü Beğenmekten Daha Önemlidir

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	111	33,7
Katılıyorum	93	28,3
Kısmen Katılıyorum	87	26,4
Katılmıyorum	26	7,9
Hiç Katılmıyorum	12	3,6

Bu maddeye; Öğrencilerin % 3,6'sı Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin % 7,9'u Katılmıyorum; Öğrencilerin % 26,4'ü Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin % 28,3'ü Katılıyorum; Öğrencilerin % 33,7'si Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çok büyük bir çoğunluğunun teknik kazanımın etüdü beğenmekten daha önemli olduğunu düşündüğü görülmektedir.

Tablo 37. M25-Teknik kazanım için etütlerin iki el birlikte çalışması gerekir

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	85	26
Katılıyorum	107	32,7
Kısmen Katılıyorum	79	24,2
Katılmıyorum	41	12,5
Hiç Katılmıyorum	15	4,6

Bu maddeye; Öğrencilerin %4,6'sı Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin %12,5'i Katılmıyorum; Öğrencilerin % 24,2'si Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin % 32,7'si Katılıyorum; Öğrencilerin % 26'sı Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çok büyük bir bölümünün; teknik kazanım için etütlerin iki el birlikte çalışması gerektiği konusunda hemfikir olduğu görülmektedir. Yarıya yakın bir bölümünün ise bu görüşe katılmadıkları görülmektedir.

Tablo 38. M26-Teknik Gelişim İçin Birden Fazla Etüt Kitabının Kullanılması Gerekir

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	98	30
Katılıyorum	127	38,8
Kısmen Katılıyorum	76	23,2
Katılmıyorum	20	6,1
Hiç Katılmıyorum	6	1,8

Bu maddeye; Öğrencilerin %1,8'i Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin %6,1'i Katılmıyorum; Öğrencilerin %23,2'si Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin %38,8'i

Katılıyorum; Öğrencilerin %30'u Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun; teknik gelişim için, birden fazla etüt kitabının kullanılması gerektiği konusunda aynı görüşte olduğu sonucuna varılabilmektedir. Bir grup öğrencinin ise bu konuda kararsız bir düşünceye sahip olduğu, çok küçük bir kısmının ise bu görüşe katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 39. M27-Etütlerdeki Teknikleri Tam Öğrenmek İçin Temposunda Çalışmak Gerekir

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	76	23,1
Katılıyorum	146	44,4
Kısmen Katılıyorum	72	21,9
Katılmıyorum	26	7,9
Hiç Katılmıyorum	9	2,7

Bu maddeye; Öğrencilerin %2,7'si Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin % 7,9'u Katılmıyorum; Öğrencilerin % 21,9'u Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin % 44,4'ü Katılıyorum; Öğrencilerin % 23,1'i Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğu, etütlerdeki teknikleri tam öğrenmek için temposunda çalışmanın piyano gelişimlerine katkı sağlayabileceklerini düşünmektedirler. Çok az bir bölümünün ise bu görüşe katılmadıkları gözlemlenmektedir.

Tablo 40. M28-Etüt Çalma, Piyanoda Teknik Gelişim İçin Gereklidir

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	138	41,8
Katılıyorum	128	38,8
Kısmen Katılıyorum	47	14,2
Katılmıyorum	7	2,1
Hiç Katılmıyorum	10	3

Bu maddeye; Öğrencilerin %3'ü Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin %2,1'i Katılmıyorum; Öğrencilerin %14,2'si Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin %38,8'i Katılıyorum; Öğrencilerin %41,8'i Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çok büyük bir çoğunluğu, etüt çalmanın, piyanoda teknik gelişim için gerekli olduğu konusuna katıldıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 41. M29-Etüt ve Eserleri Çalmadan Önce Parmak Alıştırmaları Yapılması Gerekir

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	152	46,8
Katılıyorum	111	34,2
Kısmen Katılıyorum	48	14,8
Katılmıyorum	12	3,7
Hiç Katılmıyorum	2	0,6

Bu maddeye; Öğrencilerin %0,6'sı Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin %3,7'si Katılmıyorum; Öğrencilerin %14,8'i Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin %34,2'si Katılıyorum; Öğrencilerin %46,8'i Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çok büyük bir çoğunluğu; etüt ve eserleri çalmadan önce parmak alıştırmaları yapılmasının gerekli olduğu hususunda görüş belirtmişleridir. Çok küçük bir grup ise parmak alıştırmaları yapılmasının gerekli olmayacağını belirtmiştir.

Tablo 42. M30-Piyanoda Teknik İçin Sadece Etüt Çalmak Yetersizdir

Seçenekler	f	%
Tamamen Katılıyorum	146	44,2
Katılıyorum	95	28,8
Kısmen Katılıyorum	67	20,3
Katılmıyorum	16	4,8
Hiç Katılmıyorum	6	1,8

Bu maddeye; Öğrencilerin %1,8'i Hiç Katılmıyorum; Öğrencilerin %4,8'i Katılmıyorum; Öğrencilerin %20,3'ü Kısmen Katılıyorum; Öğrencilerin %28,8'i Katılıyorum; Öğrencilerin %44,2'si Tamamen Katılıyorum yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çok büyük bir bölümünün, piyanoda teknik için sadece etüt çalmanın yetersiz olduğu konusunda hemfikir olduğu görülmektedir.

4. 2. Öğretmen Adaylarının Piyano Eğitiminde Etüt Çalmanın Öneme Yönelik Gerekliklik, Düzenleme ve Çalışma Prensipleri Düzeyleri Onların Cinsiyetleri Açısından İstatistiksel Olarak Anlamlı Farklılık Göstermekte Midir?

Öğretmen adaylarının ölçme aracına ilişkin faktörlerden aldığı puanların cinsiyet değişkeni açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla bağımsız gruplar için t-testi sonuçları aşağıdaki Tablo 43'te gösterilmiştir.

Tablo 43. Öğretmen Adaylarının Gereklilik, Düzenleme ve Çalışma Prensipleri Düzeylerinin Cinsiyet Değişkeni Açısından t-Testi Sonuçları

Faktör	Cinsiyet	N	Ortalama	S.S.	S.d.	t	p
Önem/Gereklilik	Kız	84	4,056	0,559	329	2,509	0,013*
	Erkek	147	3,896	0,596			
Düzenleme	Kız	184	3,815	0,581	329	0,088	0,930
	Erkek	147	3,809	0,582			
Çalışma Prensipleri	Kız	184	3,929	0,547	329	1,108	0,269
	Erkek	147	3,861	0,561			

*,p<0.05

Yukarıdaki tablodan öğretmen adaylarının gereklilik, düzenleme ve çalışma prensipleri düzeylerinin cinsiyet değişkeni açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek amacıyla yapılan bağımsız gruplar için t-testi sonuçlarını göstermektedir. Gereklilik faktörü açısından sonuçlar irdelendiğinde kız öğretmen adaylarının bu faktörden aldığı puanlar $\bar{X}=4.056$, erkek öğretmen adaylarının aldığı puan ortalaması ise $\bar{X}=3,896$ 'dır. İki grubun puanlarına bakıldığında matematiksel olarak farklılık göstermektedir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlılığını $\alpha=0.05$ anlam düzeyinde test edilmiştir. Gereklilik faktörü cinsiyet değişkeni için anlamlı farklılık göstermektedir $t(329)=2.509$, $p<0.013$. Gereklilik faktöründe elde edilen anlamlı fark ile verilen cevaplar için açıklanan ortalama değerleri göz önüne alındığında gereklilik faktöründe oluşan olumlu görüşlerin daha çok kız öğrencilerden kaynaklandığını söylemek mümkündür.

Düzenleme ve çalışma prensiplerine ilişkin cinsiyet değişkeni açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar analiz sonucuna göre tespit edilememiştir. Ancak düzenleme faktöründen kız öğrencilerin $\bar{X}=3.815$, erkek öğrencilerin ise $\bar{X}=3.809$ puan aldıkları görülmektedir. Her ne kadar kız öğrencilerin az bir farkla yüksek skora sahip oldukları gözükse de bu istatistiksel olarak anlamlı bulunamamıştır. Benzer şekilde çalışma prensipleri faktörü için yapılan analiz sonucunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Ancak kız öğrencilerin $\bar{X}=3.929$, erkek öğrencilerin ise $\bar{X}=3.861$ puan aldıkları görülmektedir.

4. 3. Öğretmen Adaylarının Piyano Eğitiminde Etüt Çalışmanın Öneme Yönelik Gereklilik, Düzenleme ve Çalışma Prensipleri Düzeyleri Onların Sınıf Düzeyi Açısından İstatistiksel Olarak Anlamlı Farklılık Göstermekte Midir?

Öğretmen adaylarının ölçme aracına ilişkin faktörlerden aldığı puanların sınıf değişkeni açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları aşağıdaki Tablo 44'te gösterilmiştir.

Tablo 44. Öğretmen Adaylarının Gereklilik, Düzenleme ve Çalışma Prensipleri Düzeylerinin Sınıf Değişkeni Grupları Açısından Betimleyici İstatistik Sonuçları

	Sınıf Düzeyi	N	\bar{X}	SS
Önem/Gereklilik	1.Sınıf	76	4,117	0,546
	2.Sınıf	100	4,080	0,528
	3.Sınıf	76	3,993	0,553
	4.Sınıf	79	3,731	0,631
Düzenleme	1.Sınıf	76	3,981	0,540
	2.Sınıf	100	3,765	0,496
	3.Sınıf	76	3,774	0,649
	4.Sınıf	79	3,732	0,623
Çalışma Prensipleri	1.Sınıf	76	4,016	0,545
	2.Sınıf	100	4,000	0,525
	3.Sınıf	76	3,858	0,552
	4.Sınıf	79	3,697	0,545

Yukarıdaki tabloda öğretmen adaylarının her bir faktörden sınıf düzeyine göre aldıkları puan ve standart sapmalar sunulmuştur. Faktör bazında bakıldığında gereklilik faktöründe en yüksek ortalama birinci sınıf öğrencilerine ait olduğu görülmektedir. Ancak bu ortalamanın diğer sınıf ortalamalarıyla karşılaştırılıp anlamlı farklılıkların olup olmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi tekniği kullanılmıştır. Benzer şekilde diğer faktörler içinde benzeri durum söz konusudur.

Verilerin varyans analizine uygunluğu için hesaplanan normallik ve varyans homojenliği testleri verinin bu analiz için uygun olduğunu göstermiştir. Aşağıda yer alan tabloda ise gereklilik, düzenleme ve çalışma prensiplerine yönelik varyans analizi sonuçları gösterilmektedir.

Tablo 45. Gereklilik, Düzenleme ve Çalışma Prensiplerine Yönelik Varyans Analizi Sonuçları

	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Önem/ Gereklilik	Gruplararası	7.305	3	2,435	7.653	0.000*	1-4, 2-4, 3-4, 3-1
	Gruplarıçi	104.045	327	0.318			
	Toplam	111.350	330				
Düzenleme	Gruplararası	3.076	3	1.025	3.096	0.027*	1-4
	Gruplarıçi	108.298	327	0.331			
	Toplam	111.374	330				
Çalışma prensibi	Gruplararası	5.409	3	1.803	6.152	0.00*	1-4, 2-4
	Gruplarıçi	95.832	327	0.293			
	Toplam	101.240	330				

*, p<0.05,
***, p<0.001

Yukarıdaki tablodan da görüldüğü gibi sınıf düzeyinde önem/gereklilik, düzenleme ve çalışma prensipleri faktörlerine yönelik yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçlarına göre sınıf düzeyleri her bir faktörde istatistiksel olarak anlamlı farklılık hesaplanmıştır. Buna göre Gereklilik faktöründe $F(3,327)=7.653$ $p<0.001$, düzenleme faktöründe $F(3,327)=3.096$ $p<0.05$ ve son olarak çalışma prensibi faktöründe ise $F(3,327)=6.152$ $p<0.001$ dir. Anlamlı farklılığı hangi sınıf düzeyinden kaynaklandığını belirlemek amacıyla yapılan Post Hoc testlerinde ise Tukey analiz tercih edilmiştir. Elde edilen bu bulgulara göre gereklilik faktöründe ortaya çıkan anlamlı istatistiksel farklılık 1.Sınıf -4.Sınıf, 2.Sınıf -4.Sınıf, 3.Sınıf -4.Sınıf ve 3.Sınıf -1.Sınıf kaynaklıdır. İlgili sınıflara ilişkin ortalamalar ise bir önceki tabloda sunulmuştur. Sonuçlara göre anlamlı farkın oluşmasında birinci, ikinci ve üçüncü sınıfların dördüncü sınıfa göre daha etkin olduğu söylenilebilir. Sınıflara ilişkin ortalamalar da incelendiğinde gruplar arasındaki ilişkiye etkinliğin daha çok birinci sınıfları işaret ettiği görülmektedir.

Düzenleme faktöründe istatistiksel anlamlı farklılık ise sadece bir grupta tespit edilmiştir. Bu grup ise $\bar{X}=3.981$ ortalama ile 1.sınıf ile $\bar{X}=3.732$ ortalama ile 4.sınıf öğretmen adayları arasındadır. Oluşan anlamlı fark incelendiğinde birinci sınıftaki öğrencilerin fark oluşturmada dördüncü sınıflara göre daha etkin olduğu söylenebilir. Diğer yandan bu faktörde dördüncü sınıflar da diğer iki sınıftan daha etkin düzeydedir.

Son olarak çalışma prensibi grubuna ilişkin yapılan faktör analizi sonuçlarında ise 1.sınıf ile 4. Sınıf ve 2. Sınıf ile 4. Sınıf öğretmen adaylarının puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Genel olarak bakıldığında 1. Sınıf öğrencilerinin bütün faktörlerden aldıkları ortalama puanlar diğer sınıf öğrencilerinden daha yüksektir. Ayrıca sınıf yükseldikçe faktörlerden alınan ortalama puanlar düşüş göstermekte olduğu

gözlenmiştir. Oluşan anlamlı fark her iki sınıf düzeyinde de dördüncü sınıflara göre daha etkin olduğunu göstermektedir. Çalışma prensibi faktöründe oluşan eğilimin daha çok birinci ve ikinci sınıflarca temsil edildiği söylenilebilir.

4. 4. Öğretmen Adaylarının Pişano Eğitiminde Etüt Çalmanın Önemine Yönelik Gereklilik, Düzenleme ve Çalışma Prensipleri Düzeyleri Onların Mezun Olduğu Lise Türü Açısından İstatistiksel Olarak Anlamlı Farklılık Göstermekte midir?

Öğretmen adaylarının ölçme aracına ilişkin faktörlerden aldığı puanların mezun olduğu lise türü değişkeni açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları aşağıdaki Tablo 46'da gösterilmiştir.

Tablo 46. Öğretmen Adaylarının Gereklilik, Düzenleme ve Çalışma Prensipleri Düzeylerinin Mezun Olduğu Lise Türü Değişkeni Grupları Açısından Betimleyici İstatistik Sonuçları

	Sınıf Düzeyi	N	\bar{X}	SS
Önem/Gereklilik	Güzel Sanatlar Lisesi	255	3.976	0.589
	Sosyal Bilimler Lisesi	18	3.922	0.437
	Anadolu Lisesi	43	3.955	0.554
	Meslek Lisesi	15	4.300	0.614
Düzenleme	Güzel Sanatlar Lisesi	255	3.810	0.589
	Sosyal Bilimler Lisesi	18	3.913	0.588
	Anadolu Lisesi	43	3.837	0.581
	Meslek Lisesi	15	3.666	0.432
Çalışma Prensipleri	Güzel Sanatlar Lisesi	255	3.879	0.567
	Sosyal Bilimler Lisesi	18	3.974	0.511
	Anadolu Lisesi	43	3.873	0.468
	Meslek Lisesi	15	4.218	0.535

Yukarıdaki tabloda öğretmen adaylarının her bir faktörden mezun olduğu lise türü değişkenine göre aldıkları puan ve standart sapmalar sunulmuştur. Faktör bazında bakıldığında "gereklilik" faktöründe en yüksek ortalama meslek lisesi sınıf öğrencilerine ait olduğu görülmektedir. Ancak bu ortalamanın diğer sınıf ortalamalarıyla karşılaştırılıp anlamlı farklılıkların olup olmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi tekniği kullanılmıştır. Benzer şekilde "çalışma prensipleri" faktöründe de aynı durum söz konusudur. Ancak "düzenleme" faktöründen ise sosyal bilimler lisesi öğrencilerinin ortalamaları daha yüksek hesaplanmıştır.

Verilerin varyans analizine uygunluğu için hesaplanan normallik ve varyans homojenliği testleri verinin bu analiz için uygun olduğunu göstermiştir. Aşağıda yer alan

tabloda ise “gereklilik”, “düzenleme” ve “çalışma prensipleri”ne yönelik varyans analizi sonuçları gösterilmektedir.

Tablo 47. Mezun Olduğu Lise Türü Değişkeni Açısından Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Önem / Gereklilik	Gruplararası	1.614	3	0.538	1.604	0.188	---
	Gruplarıçi	109.736	327	0.336			
	Toplam	111.350	330				
Düzenleme	Gruplararası	0.531	3	0.177	0.522	0.667	----
	Gruplarıçi	110.844	327	0.339			
	Toplam	111.374	330				
Çalışma prensibi	Gruplararası	1.757	3	0.586	1.925	0.125	---
	Gruplarıçi	99.483	327	0.304			
	Toplam	101.240	330				

Yukarıdaki tablodan da görüldüğü gibi mezun olduğu lise türü değişkeni açısından “gereklilik”, “düzenleme” ve “çalışma prensipleri” faktörlerine yönelik yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçlarına göre her bir faktörde istatistiksel olarak anlamlı farklılık hesaplanamamıştır.

4. 5. Öğretmen Adaylarının Piyano Eğitiminde Etüt Çalmanın Önemine Yönelik Gereklilik, Düzenleme ve Çalışma Prensipleri Düzeyleri Onların Piyano Sahipliği Durumu Açısından İstatistiksel Olarak Anlamlı Farklılık Göstermekte Midir?

Öğretmen adaylarının ölçme aracına ilişkin faktörlerden aldığı puanların piyano sahipliği değişkeni açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla bağımsız gruplar için t-testi sonuçları aşağıdaki Tablo 48’de gösterilmiştir.

Tablo 48. Öğretmen Adaylarının Gereklilik, Düzenleme ve Çalışma Prensipleri Düzeylerinin Cinsiyet Değişkeni Açısından t-Testi Sonuçları

Faktör	Piyano Sahipliği	N	Ortalama	S.S.	.d.	t	p
Önem / Gereklilik	Evet	134	4.022	0.573	328	0.953	0.341
	Hayır	196	3.960	0.587			
Düzenleme	Evet	134	3.917	0.563	328	2.727	0.007**
	Hayır	196	3.740	0.584			
Çalışma Prensipleri	Evet	134	3.983	0.542	328	2.309	0.022*
	Hayır	196	3.840	0.556			

*,p<0.05, **,p<0.01

Yukarıdaki tablodan öğretmen adaylarının gereklilik, düzenleme ve çalışma prensipleri düzeylerinin piyano sahiplik değişkeni açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek amacıyla yapılan bağımsız gruplar için t-testi sonuçlarını göstermektedir. Gereklilik faktörü açısından sonuçlar irdelendiğinde piyano sahibi öğretmen adaylarının bu faktörden aldığı puanlar $\bar{X}=4.022$, piyano sahibi olmayan öğretmen adaylarının aldığı puan ortalaması ise $\bar{X}=3.960$ 'dır. İki grubun puanlarına bakıldığında matematiksel olarak farklılık göstermektedir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlılığını $\alpha=0.05$ anlam düzeyinde test edilmiştir. Gereklilik faktörü piyano sahipliği değişkeni için istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir $t(328)=0.953$, $p>0.05$. Piyano sahibi olan öğrencilerin olmayan öğrencilere göre daha belirleyici cevaplar verdiği, bu faktörde oluşan eğilimi daha iyi temsil ettiği söylenilebilir. Düzenleme faktörü açısından sonuçlar irdelendiğinde piyano sahibi öğretmen adaylarının bu faktörden aldığı puanlar $\bar{X}=3.917$, piyano sahibi olmayan öğretmen adaylarının aldığı puan ortalaması ise $\bar{X}=3.740$ 'dır. İki grubun puanlarına bakıldığında matematiksel olarak farklılık göstermektedir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlılığını $\alpha=0.05$ anlam düzeyinde test edilmiştir. Düzenleme faktörü piyano sahipliği değişkeni için istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermektedir $t(328)=2.727$, $p<0.01$. Farklar incelendiğinde piyano sahibi olan öğrencilerin çalışma sürecinin düzenlenmesi eğilimde piyanosu olmayan öğrencilere göre daha belirleyici olduğu anlaşılmaktadır. Çalışma prensipleri faktörü açısından ise sonuçlar irdelendiğinde piyano sahibi öğretmen adaylarının bu faktörden aldığı puanlar $\bar{X}=3.983$, piyano sahibi olmayan öğretmen adaylarının aldığı puan ortalaması ise $\bar{X}=3.840$ 'dır. İki grubun puanlarına bakıldığında matematiksel olarak farklılık göstermektedir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlılığını $\alpha=0.05$ anlam düzeyinde test edilmiştir. Çalışma prensipleri faktörü piyano sahipliği değişkeni için istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir $t(328)=2.309$, $p<0.05$. Benzer biçimde çalışma prensiplerine yönelik eğilimde de piyanosu olan öğrencilerin daha etkili olduğu söylenilebilir.

4. 6. Öğretmen Adaylarının Piyano Eğitiminde Etüt Çalmanın Önemine Yönelik Gereklilik, Düzenleme ve Çalışma Prensipleri Düzeyleri Onların Piyano Kullanım Yılı Açısından İstatistiksel Olarak Anlamlı Farklılık Göstermekte Midir?

Öğretmen adaylarının ölçme aracına ilişkin faktörlerden aldığı puanların *piyano çalma tecrübesi* değişkeni açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları aşağıdaki Tablo 49'da gösterilmiştir.

Tablo 49. Öğretmen Adaylarının Gereklilik, Düzenleme ve Çalışma Prensipleri Düzeylerinin Piyano Kullanım Yılı Değişkeni Grupları Açısından Betimleyici İstatistik Sonuçları

	Piyano Tecrübesi	N	\bar{X}	SS
Önem/Gereklilik	0-3 yıl arası	36	4.175	0.497
	3-6 yıl arası	116	4.034	0.554
	6-9 yıl arası	131	3.940	0.611
	9 ve üzeri	14	3.952	0.597
Düzenleme	0-3 yıl arası	36	3.797	0.457
	3-6 yıl arası	116	3.857	0.674
	6-9 yıl arası	131	3.829	0.531
	9 ve üzeri	14	3.823	0.749
Çalışma Prensipleri	0-3 yıl arası	36	4.055	0.617
	3-6 yıl arası	116	4.021	0.587
	6-9 yıl arası	131	3.875	0.570
	9 ve üzeri	14	3.839	0.634

Yukarıdaki tabloda öğretmen adaylarının her bir faktörden piyano kullanım yılı düzeyine göre aldıkları puan ve standart sapmalar sunulmuştur. Faktör bazında bakıldığında gereklilik ve çalışma prensipleri faktörlerinde en yüksek ortalama 0-3 yıl arası piyano kullanım deneyimine sahip öğrencilere ait olduğu görülmektedir. Ancak bu ortalamaların diğer deneyim ortalamalarıyla karşılaştırılıp anlamlı farklılıkların olup olmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi tekniği kullanılmıştır. Benzer şekilde diğer faktörler içinde benzeri durum söz konusudur.

Verilerin varyans analizine uygunluğu için hesaplanan normallik ve varyans homojenliği testleri verinin bu analiz için uygun olduğunu göstermiştir. Aşağıda yer alan tabloda ise gereklilik, düzenleme ve çalışma prensiplerine yönelik varyans analizi sonuçları gösterilmektedir.

Tablo 50. Piyano Kullanım Yılı Düzeyine Göre Varyans Analizi

	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Önem/ Gereklilik	Gruplararası	1.734	3	0.578	1.738	0.159	---
	Gruplarıçi	97.402	293	0.332			
	Toplam	99.136	296				
Düzenleme	Gruplararası	0.123	3	0.041	0.115	0.951	---
	Gruplarıçi	108.719	305	0.356			
	Toplam	108.842	308				
Çalışma prensibi	Gruplararası	5.409	3	1.803	1.831	0.142	---
	Gruplarıçi	95.832	327	0.293			
	Toplam	101.240	330				

Yukarıdaki tablodan da görüldüğü gibi piyano kullanım yılı düzeyine göre “gereklilik”, “düzenleme” ve “çalışma prensipleri” faktörlerine yönelik yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçlarına göre piyano kullanım yılı düzeyinde her bir faktörde istatistiksel olarak anlamlı farklılık hesaplanmamıştır. Buna göre “önem/gereklilik” faktöründe $F(3,293)=1.738$ $p>0.05$, “düzenleme” faktöründe $F(3,305)=0.115$ $p>0.05$ ve son olarak “çalışma prensibi” faktöründe ise $F(3,327)=1.831$ $p>0.05$ 'tir. Sonuç olarak yukarıdaki tablodan da görüldüğü gibi piyano kullanım yılı (piyano çalma tecrübesi) değişkeni açısından “gereklilik”, “düzenleme” ve “çalışma prensipleri” faktörlerine yönelik yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçlarına göre her bir faktörde istatistiksel olarak anlamlı farklılık hesaplanmamıştır.

5. TARTIŞMA

Bu bölümde piyanoda etüt çalmanın “önem/gerekliliği”, “çalışma sürelerinin düzenlenmesi” ve “çalışma prensipleri”ne yönelik öğrenci görüşlerinin araştırıldığı bu çalışmadan elde edilen sonuçlar ve bulgular tartışılmıştır. Ayrıca piyanoda etüt çalmayla ilgili literatürde bu çalışmayla karşılaştırılarak irdelenmiştir.

Bu araştırmanın resmi veya özel müzik eğitimi veren kurumlardaki piyano derslerinin şekillendirilmesi ve piyano derslerinin içinde önemli bir yer teşkil eden piyano etütlerinin; çalışma sürecinin düzenlenmesi, etüt çalmanın önem/gerekliliği ve etütlerin çalışma prensiplerine yönelik çıkarımlarda bulunulmasına fayda sağlayabileceği düşünülmektedir.

Literatürdeki piyanoda etüt çalmaya yönelik araştırmalar incelendiğinde araştırmacıların genellikle etüt analizleri yaptığı gözlenmektedir. Bu çalışmalarda etüt kitaplarında yer alan bir etüdün teknik yapısı, biçimi ve kazandırdığı işlevler doküman incelemesi yöntemiyle (Toptaş ve Çeşit, 2014) ele alınmış, diğer başka çalışmalarda ise etütler içerisinden seçilen bazı etütlerin, öğrencilere kazandırmaya çalıştığı davranışlar açısından ele alındığı (Tufan, 2004) ve seçilen etütlerin içeriğinin analiz edildiği görülmektedir. Bu nicel çalışma ile literatürde sıklıkla yapılan etüt çalışmalarının içerik analizinden farklı olarak, müzik öğretmeni adaylarının piyanoda etüt çalmanın önem/gerekliliği, çalışma sürecinin düzenlenmesi ve çalışma prensiplerine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla bir görüş anketi geliştirilmiştir. Yapılan analizler sonucunda geliştirilen anketin geçerli ve güvenilir bir şekilde öğrencilerin etüt çalmaya yönelik görüşlerinin belirlenmesi için geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı ile alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Müzik öğretmeni adaylarının etüt çalmanın gerekliiği, önemi ve çalışma prensiplerinin düzenlenmesi yönünde olumlu görüş bildirdikleri ortaya çıkmıştır. Bu farkındalığın nedeni müzik öğretmen adaylarının piyano çalmaya ilgileri veya isteklerinden kaynaklanıyor olabilir. Örneğin; Çevik, Taviloğlu ve Canbey (2010) yaptıkları çalışmada Türkiye’deki Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği Programlarında öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarının bireysel ve sosyoekonomik özellikleri ile armoni ve piyano derslerindeki başarıları arasındaki ilişkileri incelemişlerdir. Araştırmanın bulgularında özellikle piyano dersine ilgileri yüksek olan adayların, piyano çalma becerilerinin de daha gelişmiş olduğu görülmüştür. Bu nedenle etüt çalmanın “önemi/gerekliliği”, “çalışma sürecinin düzenlenmesi” ve “çalışma prensipleri”ne yönelik farkındalıkların, etüt çalmaya yönelik ilgi etkeni açısından da göz ardı edilmemesi gerektiğine işaret etmektedir.

Cinsiyet değişkenine göre kız öğrencilerin, etüt çalmanın önemi/gerekliliği hususundaki olumlu görüşlerinin erkek öğrencilere nazaran daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Öğrencilerin sınıf düzeyine göre anlamlılık düzeylerinin incelenmesi sonucunda 1. sınıf öğrencilerinin etüt çalma konusunda farkındalıklarının ve etüt çalışmaya yönelik isteklerinin üst sınıflara göre daha yüksek oldukları görülmüştür. Değişkenin bu yönde baskın olarak sonuçlanmasının sebebi ise; 1. sınıf öğrencilerinin piyano dersine olan ilgilerinin ve piyano çalma güdülenmelerinin diğer üst sınıflara göre daha fazla düzeyde olması ile ilişkilendirilebilir. Bunun tam aksi yönünde sonuç çıkan bir çalışmayı ise Kurtuldu (2011) yapmıştır. Araştırmacının K.T.Ü. Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Programında öğrenim gören öğrencilerle yapmış olduğu piyano öğrencilerinin genel başarı puanları ile teknik puanlarının sınıf düzeyine yönelik karşılaştırılması araştırmasında bulduğu sonuç; etüt çalmaya olan ilginin 3. Sınıf öğrencilerinden yana olduğu şeklindedir. Bunun nedenini ise, piyano sınavlarında veya yüksek seviyeli eserlerin çalınması esnasında gerekli olan piyano tekniklerinin gelişiminde etütlerin kendilerine fayda sağlayacağı farkında olabilecekleri şeklinde yorumlamıştır.

Öğrencilerin piyanoya sahip olup-olmadıkları değişkeninde ise piyano sahibi öğrencilerin daha fazla çalışmaya fırsat bulabileceklerinden dolayı piyanoda etüt çalmanın ve teknik gelişimin bu öğrencilerin gözünde daha değerli olduğu söylenebilir.

Lise ve piyano çalma tecrübesi (kullanım yılı) değişkenleri genellikle aynı eğilimi gösterdikleri için, bu değişkenler içerisindeki seçeneklerde anlamlı farka rastlanılamamıştır. Dolayısıyla bu değişkenlerdeki öğrencilerin verdiği cevaplar denklik açısından birbirine yakındır.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

6. 1. Sonuçlar

1. Örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin genel olarak olumlu bir eğilim gösterdiği ve piyano eğitiminde etüt çalmanın önemi ve gerekliliği konusunda büyük ölçüde farkındalık sahibi oldukları gözlenmiştir. Grubun genel dağılım puanları ve faktörlere göre dağılan ortalama puanları incelendiğinde grubun ölçek cevap seçenekleri açısından “katılıyorum” yönünde bir eğilim gösterdiği, ağırlıklı eğilim puanının ise daha çok “gereklilik” başlıklı faktörde yoğunlaştığı görülmüştür.
2. Cinsiyet faktörüne göre yapılan ölçümlerde yalnızca “gereklilik” faktöründe anlamlı fark bulunmuştur. Verilen cevaplar için açıklanan ortalama değerleri göz önüne alındığında “gereklilik” faktöründe oluşan olumlu görüşlerin daha çok kız öğrencilerden kaynaklandığını söylemek mümkündür.
3. Sınıf düzeyine göre yapılan ölçümlerde anlamlı fark bulunmuş ve bu farkın 1. Sınıf öğrencileri yönünde gerçekleştiği gözlenmiştir. Oluşan anlamlı fark incelendiğinde birinci sınıftaki öğrencilerin fark oluşturmada dördüncü sınıflara göre daha etkin olduğu söylenebilir. Diğer yandan “düzenleme” faktöründe dördüncü sınıflar da diğer iki sınıftan daha etkin düzeydedir. Sınıflara ilişkin ortalamalar da incelendiğinde gruplar arasındaki ilişkiye etkinliğin daha çok birinci sınıfları işaret ettiği görülmektedir. Diğer yandan sınıf düzeyi yükseldikçe farkındalık açısından faktörlerden alınan puanlar da düşüş göstermektedir. Bu durum farkındalığın alt sınıflarda daha iyi düzeyde olduğuna işaret etmektedir.
4. Lise değişkenine göre yapılan ölçümlerde anlamlı farka rastlanmamıştır, buna göre oluşan eğilim lise türüne göre değişmemektedir.
5. Öğrencilerin piyanoya sahip olup-olmadıklarına göre yapılan ölçümlerde piyano sahibi olan öğrencilerin daha etkin olduğu, anlamlı farkın bu öğrencilerden yana gerçekleştiği görülmüştür.
6. Piyano çalma tecrübesi (kullanım yılı) açısından yapılan ölçümlerde ise lise türünde olduğu gibi anlamlı farka rastlanmamıştır.

6. 2. Öneriler

6. 2. 1. Araştırma Sonuçlarına Dayalı Öneriler

1. Piyanoda etüt çalmanın önemi ve gerekliliği konusunda farkındalığı düşük olan öğrencilerin belirlenerek bilgilendirilmesi önemlidir.
2. Çalışmada elde edilen farkındalık bulgusundan hareket edildiğinde Eğitim Fakültelerinin müzik öğretmenliği programlarındaki piyano dersi içeriklerinde etüt çalmanın daha farklı ve etkin biçimde ele alınmasının sağlanması gerekmektedir.

6. 2. 2. İleride Yapılabilecek Araştırmalara Yönelik Öneriler

1. Yürütülen çalışmanın daha geniş bir örneklem ile tekrarlanması ve mümkünse tüm Müzik Öğretmenliği Programı öğrencilerinin profilini ortaya çıkarmasında fayda vardır.
2. Yapılan çalışma piyano eğitimi süreci açısından yalnızca Müzik Öğretmenliği Programı öğrencilerini kapsamaktadır. Bu çerçevede benzer çalışmaların Müzik Öğretmenliği Programı yanında diğer mesleki müzik eğitimi kurumlarında verilen piyano eğitimi kapsamında da değerlendirilmesi, karşılaştırmalar yapabilmek açısından önemlidir.
3. Müzik öğretmenliği ve diğer mesleki müzik eğitimi veren kurumlardaki öğrencilerin etüt çalmaya yönelik çalışma prensiplerinin yanında bu prensiplerinin piyano çalışma alışkanlıklarıyla karşılaştırıldığı çalışmalar yapılmalıdır.
4. İleride yapılacak araştırmalarda, etüt çalmaya yönelik farklı görüşlere sahip öğrencilerin küçük veya büyük çapta eser çalma düzeyleri incelenmelidir.

7. KAYNAKLAR

- Akkaş, S. (2005). *Sınıf öğretmenliği bölümleri için müzik 1*. Ankara: Bilge Ders Kitapları Yayın Dağıtım.
- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S. ve Yıldırım, E. (2010). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri Spss uygulamalı*. İstanbul: Sakarya Yayıncılık.
- Bulut, D. (2004, Nisan). *Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda alınan piyano eğitiminin müzik öğretmenliğinde kullanılabilirliği*. 1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu'nda sunulan bildiri, Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2010). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Cattell, R. B. (1966). The scree test for the number of factors. *Multivariate Behavioural Research*, 1, 245-276.
- Çevik, D. B. (2007). Piyano öğretimi neden zordur? *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15, 62-79.
- Çevik, D. B., Taviloğlu, İ. ve Canbey, E. G. (2010, Kasım). *Müzik öğretmeni adaylarının bireysel ve sosyo-ekonomik özellikleri ile armoni ve piyano derslerindeki başarıları arasındaki ilişkiler*. Paper Presented at International Conference on New Trends in Education and Their Implications, Antalya, Turkey.
- Demirgen, E. ve Esin, F. (2016). Eski Yunan'da müzik eğitimi. *Journal of International Social Research*, 9(47), 514-525.
- Demirova, G. ve Konservatuarı, Ö. G. A. D. (2008). Piyano eğitiminde gam tekniği üzerine düşünceler. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(15), 14-23.
- Ece, A. S. (2013). Orkestra ve oda müziği(tarihi/çalgıları/grupları/disiplini). Z. Nacakçı ve A. Canbay (Ed.), *Müzik kültürü içinde* (s.125-170). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Ekinci, H. ve Gün, E. (2013). Piyano eğitiminde müzikal ifade ve yorum. S. Karakelle (Ed.), *Piyano öğretiminde pedagojik yaklaşımlar içinde* (s. 43-78). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Ekiz, D. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Ekmen, H. (2015). A study model on the importance of Chopin etudes in piano training and op. 10 no: 5. *Journal of Education and Future*, 7, 129-140.

- Eren, O. (2010). Beethoven'de anlatımcılık ve piyano tekniği. *Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi Folklor/Edebiyat Dergisi*, 16, 131-140.
- Erol, L. (2008). *Müziğin sırrı; dinleyenler için notlar*. Ankara: Yurt Renkleri Yayınevi
- Ertem, Ş. (2011). Orta düzey piyano eğitimi için repertuar seçme ilkeleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 1(2), 645-652.
- Ertürk, S. (1972). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Yelkentepe Yayınları.
- Fenmen, M. (1947). *Piyanistin kitabı*. Ankara: Akba Kitabevi.
- Fidan, N. (1986). *Okulda öğrenme ve öğretme*. Ankara: Gül Yayınevi.
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using spss: Introducing statistical method* (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Gasımova, T. (2010). Piyano öğrenme ve öğretme teknikleri/piano technique-techniques of artistic expression. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 25, 99-106.
- Gasımova, T. (2011). Piyano öğrenme ve öğretme teknikleri. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 25, 99-106.
- Gökbudak, Z. T. ve Tutun, M. İ. (2005). Piyano eğitiminde bilek kullanımının önemi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14, 289-299.
- Gün, E. (2014). *Piyano performansı öz yeterlik ölçeğinin geliştirilmesi ve uygulanması* (Yayınlanmamış doktora tezi). Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Güneş, F. (2014). Eğitimde temel kavramlar ve çağdaş yönelimler. F. Güneş (Ed.), *Eğitim bilimine giriş* içinde (s. 4-21). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Gültek, B. (2012). *Czerny opus 599 100 alıştırma*. Ankara: Epilog Yayıncılık.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E. and Tahtam, R. L. (2006). *Multivariate data analysis*. New Jersey, USA: Pearson Education.
- Hasanova, O. (2008). Günümüzde piyano eğitimi. *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(1), 141-146.
- Jelen, B. (2013). Türkiye'de müzik öğretmeni yetiştirme sürecinde piyano eğitiminde karşılaşılan sorunlar. *Rast Müzikoloji Dergisi/Rast Musicology Journal*, 1(1), 258-285.
- Kaiser, H. F. (1960). The application of electronic computers to factor. *Analysis, Educational and Psychological Measurement*, 20, 141-151.
- Kline, P. (1999). *The handbook of psychological testing* (2nd ed.). London: Routledge.

- Kline, R. B. (2005). *Principles and practice of structural equation modeling* (2nd ed.). New York: The Guilford Press.
- Kasap, B. T. (2005). İşlevsel piyano becerilerinin müzik öğretmenleri için önemi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(1), 149-154.
- Kerimov, R. (2014). Sistemleştirme yöntemleri ve önemli taksonomi kriterleri. *Erciyes Sanat*, 3, 16-25.
- Kurtuldu, M. K. (2009). Czerny op 299 30 numaralı etüde yönelik teknik ve biçimsel analiz. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1, 28-38.
- Kurtuldu, M. K. (2011). Piyano öğrencilerinin genel başarı puanları ile teknik puanlarının sınıf düzeyine yönelik karşılaştırılması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(2), 637-644.
- Kurtuldu, M. K. (2013). Müziğin gücü. Z. Nacakçı ve A. Canbay (Ed.), *Müzik kültürü içinde* (s. 35-55). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Kutlay-Baydar, E. (2010). Osmanlıda görevli iki İtalyan müzisyen: Giuseppe Donizetti ve Callisto Guatelli. *Zeitschrift für die Welt der Türken/Journal of World of Turks*, 2(1), 283-293.
- Küçük, A. (2002). Piyanistik organlar ve eforsuz kullanımları. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(3), 69-76.
- Küçük, A. (2003, Ekim). *Piyano tekniğinin tarihi gelişim sürecine kısa bir bakış*. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu'nda sunulan bildiri, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Lewis-Beck, M. S. (1994). *Factor analysis and related techniques*. London: Sage.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2006). *Ortaöğretim genel müdürlüğü anadolu güzel sanatlar lisesi piyano dersi öğretim programı* (9, 10, 11 ve 12. sınıflar). Ankara: MEB Yayınevi.
- Nacakçı, Z. (2013). İnsan-kültür-müzik. Z. Nacakçı ve A. Canbay (Ed.), *Müzik kültürü içinde* (s. 3-29). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Nacakçı, Z. ve Kurtuldu, M. K. (2011). *Kuramdan uygulamaya müzik eğitiminde yeni yaklaşımlar*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Nunnally, J. C. and Bernstein, I. H. (1994). *Psychometric theory*. New York: McGraw-Hill, Inc.
- Oğan, F. D. ve Albuz, A. (2015). Piyano öğretiminde Carl Czerny op. 599 ve Jean-Baptiste Duvernoy op. 176 metodlarında yer alan etüdlerin klasik dönem sonatin icralarına etki durumu. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1(1), 397-426.
- Onay, E. (2015). Advantages of creative study for musical instrument learning in general, and with particular reference to the violin. *Journal of Education and Future*, 7, 119-128.

- Öztürk, B. (2007). Carl Czerny'nin opus 299\19 numaralı etüdünün piyano eğitimine yönelik analizi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(2), 241-258.
- Özen, N. (2004). Çalgı eğitiminde yararlanılan müzik eğitimi yöntemleri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 57-63.
- Pamir, L. (1984). *Çağdaş piyano eğitimi*. İstanbul: Beyaz Köşk (Müzik Sarayı) Yayınları.
- Robinson, J. P., Shaver, P. R. and Wrightsman, L. S. (1991). *Measures of personality and social psychological attitudes*. San Diego: Academic Press,.
- Saraç, A. G. (1992). *Türkiye'de eğitim fakülteleri müzik eğitimi bölümlerinde viyolonsel öğretiminde kullanılan yöntem ve tekniklerin öğrenciye yansımaları* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Say, A. (2012). *Müzik sözlüğü*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Sun, M. (1998). *Şarkılarla türkülerle temel müzik eğitimi ilköğretim okulları için müzik kitabı*. Ankara: Yurt Renkleri Yayınevi.
- Sözer, V. (2014). *Müzik terimleri sözlüğü*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Sönmezöz, F. (2015). Müzik öğretmenliği lisans programı 1. sınıf piyano dersi tanımlarında yer alan teknik becerilerin gerçekleşme düzeylerinin öğrenci görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. *Journal of International Social Research*, 8(40), 580-585.
- Şendurur, Y. ve Barış, D. A. (2002). Müzik eğitimi ve çocuklarda bilişsel başarı. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 165-174.
- Tavşancıl, E. (2014). *Tutumların ölçülmesi ve spss ile veri analizi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Talu, N. (1999). Çoklu zekâ kuramı ve eğitime yansımaları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15, 164-172.
- Tezer, F. (2013). *Sanat tıbbı ve piyano tekniğinin işlevsel biyomekaniği Czerny ve Brahms egzersizler desteği ile Chopin ve Liszt etüdlerinin çalışma yöntemleri* (Yayınlanmamış doktora tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Tokatlı, E. (2010). *Performans tekniği açısından Debussy etütleri: II. defter* (Yayınlanmamış doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, İzmir.
- Toptaş, B. ve Çeşit, C. (2014). Carl Czerny op. 599 etüt kitabında sol el eşlik yapılarının incelenmesi. *Journal of New World Sciences Academy*, 9(2), 66-83.
- Tufan, E. (2004). Geleneksel makamlar kullanılarak yazılan etütlerin piyano eğitimi açısından önemi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 65-77.

Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum*. Ankara: Evrensel Müzikevi.

URL-1, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.56c7194caf32c2.58870516 Türk Dil Kurumu.15 Mart 2016.

Yazıcı, T. (2013). Piyano öğretiminde karşılaşılan sorunların piyano öğretmenleri tarafından değerlendirilmesi. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 1(2), 130-150.

Yıldız, E. ve Şen, Y. (1999). Küçük yaşlarda, müzik ve piyano eğitiminin önemi. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 5, 187-191.

Yıldız, K. T. (2017). *Bestekâr Osmanlı padişahları ve dönemlerinin musiki anlayışı* (Yayınlanmamış doktora tezi). Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul.

8. EKLER

Ek 1. İzin İsteği

T.C.
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü M¼d¼rl¼đ¼
G¼zel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Sayı : 95436607-302.01.08-
Konu : Anket Uygulama-Mustafa SARIKAYA

13/01/2016

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ M¼D¼RL¼Đ¼'NE

Anabilim Dalımız öğrencilerinden 256778 no'lu Mustafa SARIKAYA "Piyano Eğitiminde Et¼t¼ Çalmanın Önemi ve Gerekliliğine Yönelik Öğrenci Gör¼şleri (Karadeniz Bölge Örneği)" konulu anket çalışmasını dilekçesinde belirtilen üniversitelerin eğitim fak¼ltelerinin müzik öğretmenliği programında okuyan tüm öğrencilere uygulama yapabilmesi için gerekli izinlerin alınması hususunda Anabilim Dalı Başkanlığına verdiği dilekçesi ve anket örnekleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Doç. Dr. Mehmet Kayhan KURTULDU
Anabilim Dalı Başkanı

EKLER : ... Adet Dilekçe ve Ekleri

Ek 2. İzin İsteği

KTÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI BAŐKANLIĐINA

Enstitünüz Güzeli Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı 256778 numaralı yüksek lisans öğrencisiyim. "Piyano Eğitiminde Etüt Çalmanın Önemi ve Gerekliliğine Yönelik Öğrenci Görüşleri (Karadeniz Bölgesi Örneği)" isimli yüksek lisans tez çalışması için ekte örneği bulunan görüş anketinin aşağıda belirttiğim üniversitelerin eğitim fakültelerinin müzik öğretmenliği programında öğrenim gören tüm öğrencilere uygulanmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Gerekli izinlerin alınması hususunda bilgilerinizi gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan Üniv.
Eğitim Fak.
İlköğretim Bölümü
Çayeli/Rize

28.12.2015

Mustafa SARIKAYA

İzin Talep Edilen Üniversiteler

Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği ABD
Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği ABD
Ondokuzmayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği ABD

Danışman
Doç. Dr. M. Kayhan KURTULUŐ

Bu belge 5070 sayılı elektronik imza kanununa göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak teyidine <http://e-belge.ktu.edu.tr> adresinden Belge Num.:95436607-302.01.08-E.58 ve Barkod Num.:757710 bilgileriyle erişebilirsiniz.

Ek 2'nin devamı

PIYANODA ETÜT ÇALMAYA YÖNELİK GÖRÜŞ ANKETİ

Bu çalışmada müzik öğretmeni adaylarının etüt çalmaya ilişkin görüşleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmadan toplanacak veriler yalnızca çalışmada kullanılacak olup vereceğiniz içten yanıtlar için teşekkür ederim.

Araştırmacı Mustafa Sarıkaya

Sınıf: 2 () 3 () 4 () 4 ve üzeri ()
 Cinsiyet: Kadın () Erkek ()
 Mezun olduğunuz lise: Fen Lisesi () Sosyal Bilimler Lisesi () Anadolu Lisesi () Endüstri Meslek Lisesi ()
 Evinizde piyano var mı? Var () Yok ()
 Kaç yıldır piyano çalışıyorsunuz?

		Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Orta Derecede Katılmıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1.	Etüt çalmak piyanoda teknik gelişim için önemlidir.					
2.	Piyanoda teknik kazanımlar yalnızca etüt ile sağlanır.					
3.	Teknik gelişim, eserler yardımıyla sağlanır.					
4.	Etütlerdeki teknikler ancak yavaş çalışılarak kazanılır.					
5.	Teknik gelişim için her dönem birden fazla eserin seslendirilmesi gerekir.					
6.	Etütlerin metronom ile çalınması teknik kazanım için gereklidir.					
7.	Etütlerin sağ ve sol el ile ayrı çalışması gerekir.					
8.	Teknik gelişim için her seferinde etüt düzeyinin artırılması gerekir.					
9.	Piyano çalan her kişinin teknik gelişim için üst düzey etütler çalması gerekir.					
10.	Teknik gelişim için etütlerin her gün çalışması gerekir.					
11.	Etüt kitabındaki tüm etütlere sırayla çalışılması gerekir.					
12.	Yeterince etüt çalışılmaması diğer eserlerdeki teknik pasajları da etkiler.					
13.	Yeterince etüt çalışma eser deşifresi için önemlidir.					
14.	Piyano eğitiminin başlangıcında daha çok etüt çalışması gerekir.					
15.	Başlangıç piyano eğitiminde etüt yerine diğer formlara (Eser, alıştırma, sonatın vb.) yer verilmesi gerekir.					
16.	Her eserin (tonal, makamsal, vb.) özelliğine göre etüt çalışması gerekir.					
17.	Temel teknikler (p, f, pedal, vb.) yalnızca etüt ile kazandırılır.					
18.	Sadece etüt çalmanın sıkıcı olacağını ve çalışmadan uzaklaştıracağını düşünüyorum.					
19.	Piyano eğitiminde etütlerin amaç değil araç olarak kullanılması gerektiğini düşünüyorum.					
20.	Etütlerde tekniklerin tam olarak uygulandığını görebilmek için farklı hızlarda denenmesi gerekir.					
21.	Teknik gelişim için her dönem en az bir etütün piyano					

Bu belge 5070 sayılı elektronik imza kanununa göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak teyidinde <http://e-belge.ktu.edu.tr> adresinden Belge Num.:95436607-302.01.08-E.58 ve Barkod Num.:757710 bilgileriyle erişebilirsiniz.

Ek 2'nin devamı

	sınav programında olması gerekir.					
22.	Etütleri iyi çalabilmek için dönemdeki piyano ders saatleri artırılmalıdır.					
23.	Etütlerin armonik yapı ve form bakımından analiz edilerek çalışılması gerekir.					
24.	Etüt çalışmasında çalışma basamaklarının öğretmen tarafından belirlenmesi gerekir.					
25.	Etüt yerine eser çalışmak daha keyiflidir.					
26.	Gerektiğinde öğretmenlerin ilgili tekniği kavratılmak için o etüdü temposunda örnekleme gerekir.					
27.	Etütlerdeki seviyenin gittikçe artırılması teknik gelişimi de artırır.					
28.	Etüt seçiminde öğrencinin beğeneceği etüdü seçmek teknik gelişime daha fazla katkı sağlar.					
29.	Teknik kazanım, etüdü beğenmekten daha önemlidir.					
30.	Teknik kazanım için etütlerin iki el birlikte çalışması gerekir.					
31.	Teknik gelişim için birden fazla etüt kitabının kullanılması gerekir.					

Bu belge 5070 sayılı elektronik imza kanununa göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak teyidinde <http://e-belge.ktu.edu.tr> adresinden Belge Num.:95436607-302.01.08-E.58 ve Barkod Num.:757710 bilgileriyle erişebilirsiniz.

Ek 3. İzin İsteği

T.C.
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TEZ ÖZETİ

**PIYANO EĞİTİMİNDE ETÜT ÇALMANIN ÖNEMİ,
GEREKLİLİĞİ VE ÇALIŞMA PRENSİPLERİNE YÖNELİK
ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ**

Hazırlayan:
Mustafa Sarıkaya

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Mehmet Kayhan Kurtuldu

TRABZON
OCAK, 2016

Bu belge 5070 sayılı elektronik imza kanununa göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak teyidine <http://e-belge.ktu.edu.tr> adresinden Belge Num.:95436607-302.01.08-E.58 ve Barkod Num.:757710 bilgileriyle erişebilirsiniz.

Ek 3'ün devamı

PIYANO EĞİTİMİNDE ETÜT ÇALMANIN ÖNEMİ, GEREKLİLİĞİ VE ÇALIŞMA PRENSİPLERİNE YÖNELİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ

ÖZET

Müzik, bireye yaşama sevinci verebilme, özgüven kazandırabilme, psikomotor becerilerinin gelişimine katkı sağlayabilme gibi pek çok kazanımı kazandırmada etkili olabilmektedir. Müziğin bireyi disipline ettiği de söylenebilir. Müzik eğitiminin ruh, karakter ve ahlâk terbiyesi bakımından büyük önem taşıdığı söylenebilir. Piyano eğitimi de müzik eğitiminin en önemli disiplinlerinden biridir. Bir enstrümana hakim olabilmek, eser içinde geçen pasajları veya teknik kümeleri rahatlıkla aşabilmek için parmakların, ellerin, bileklerin, kısaca vücut duruşunun doğru olması gerekmektedir. Bunun da sağlanması büyük oranda etütler ile gerçekleştirilebilmektedir. “Etütler müzik edebiyatında rastlanan bütün güçlükleri, sistemli bir şekilde işleyen ve bunları bir bütün içinde elde edilmesini sağlayan, genellikle bir motif veya figür üzerine yazılmış müzik yapıtlarıdır” (Öztürk, 2007: 241).

Piyano eğitiminde etüt çalmak; duruş, tutuş, parmakların esneklik kazanması ve kuvvetlenmesi bakımından büyük önem taşımaktadır. “Her etüt, içerdiği bir ya da birden çok teknik hedefle, öğrenci/icracının repertuarına aldığı eserlerde karşılaşılabileceği pek çok güçlüğü giderilmesinde önemli rol oynar” (Cüceloğlu ve Berki, 2007: 227). Bu kapsamda, araştırmanın amacı da piyano eğitiminde etüt çalmanın önemine, gerekliliğine ve çalışma prensiplerine yönelik öğretmen adaylarının görüşlerini belirlemektir. Bu amaçla piyanoda araştırmacı tarafından etüt çalmaya yönelik görüş anketi geliştirilmiştir. Geliştirilen bu anket için güvenilirlik ve geçerlik çalışmaları yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında öğrenim gören 179 öğretmen adayı ve 19 Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında öğrenim gören 105 öğretmen adayı ile Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında öğrenim gören 85 öğretmen adayı oluşturmaktadır.

Anahtar kelimeler: Piyano eğitimi, etüt, öğretmen adayı

Bu belge 5070 sayılı elektronik imza kanununa göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak teyidine <http://e-belge.ktu.edu.tr> adresinden Belge Num.:95436607-302.01.08-E.58 ve Barkod Num.:757710 bilgileriyle erişebilirsiniz.

Ek 3'ün devamı

2. AMAÇ

Bu çalışmanın amacı piyano eğitimi sürecinde sıkça tercih edilen ve teknik gelişim sürecinin önemli bir parçası olarak görülen etütlerin önemi ve gerekliliğine yönelik öğrenci görüşleri ile öğrencilerin etüt çalışmaya ilişkin prensiplerini belirlemektir.

3. YÖNTEM

Araştırmada yöntem olarak survey (tarama) modeli kullanılacaktır. “Bir grubun belirli özelliklerini belirlemek için verilerin toplanmasını amaçlayan çalışmalara tarama (survey) araştırması denir” (Büyüköztürk ve diğerleri, 2009: 16). Uygulama için araştırmacı tarafından geliştirilmiş olan görüş anketi, Karadeniz bölgesinde faaliyetlerini sürdüren ve müzik öğretmenliği programına sahip üniversitelerdeki bölümlerin öğrencilerine uygulanacaktır. Verilerin analizi ise SPSS paket programı ile yapılacaktır.

Problem Durumu

Piyano eğitiminde etüt çalışmanın önemi, gerekliliği ve çalışma prensiplerine yönelik öğretmen adaylarının görüşleri nelerdir?

Alt Problemler

- Öğretmen adaylarının görüşleri cinsiyete göre değişmekte midir?
- Öğretmen adaylarının görüşleri sınıf düzeyine göre değişmekte midir?
- Öğretmen adaylarının görüşleri evde piyano olup olmamasına göre değişmekte midir?
- Öğretmen adaylarının görüşleri mezun olduğu lise türüne göre değişmekte midir?
- Öğretmen adaylarının görüşleri ne kadar zamandır piyano çalıyor olmasına göre değişmekte midir?

Kaynaklar

Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş ve Demirel, F. (2009).

Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Pegem Akademi, Ankara.

Cüceloğlu, G. ve Berki, T. (2007). Flüt eğitimine yönelik bir “etüt analiz modeli”. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 27(1), 227-235.

Öztürk, B. (2007). Carl Czerny'nin Opus 299/19 numaralı etüdünün piyano eğitimine yönelik analizi. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 27(2), 241-258.

Ek 3'ün devamı

ZAMAN ÇİZELGESİ	
AYLAR	SÜREÇ
Ocak-Şubat 2016	Literatür Taraması
Mart-Mayıs 2016	Ölçeğin öğrencilere uygulanması
Haziran-Ağustos 2016	Verilerin çözümlenmesi
Eylül-Ekim 2016	Bulguların ve sonuçların yazılması
Kasım-Aralık 2016	Tezin tamamlanarak teslim edilmesi

Bu belge 5070 sayılı elektronik imza kanununa göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak teyidinde <http://e-belge.ktu.edu.tr> adresinden Belge Num.:95436607-302.01.08-E.58 ve Barkod Num.:757710 bilgileriyle erişebilirsiniz.

Ek 4. İzin İsteği

T.C.
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : 25919855/044/

15/01/2016

Konu : Mustafa SARIKAYA'nın Bilimsel Çalışma İzni

DAĞITIM YERLERİNE

Aşağıda bilgileri yazılı Enstitümüz lisansüstü öğrencisine, ekte yer alan bilimsel çalışmayı kurumunuzda uygulaması için izin verilmesi hususunda gereğini arz ederim. Saygılarımla.

Doç. Dr. Nevzat YİĞİT
MÜDÜR

Öğrenci ve Danışman Bilgileri

Adı ve Soyadı : Mustafa SARIKAYA
Anabilim Dalı/Bilim Dalı : Güzel Sanatlar Eğitimi/Müzik Eğitimi
Program : Yüksek Lisans
Danışman Öğretim Üyesi : Doç. Dr. Mehmet Kayhan KURTULDU

Bilimsel Çalışma Bilgileri

Bilimsel Çalışmanın Adı : Piyano Eğitiminde Etüt Çalmanın Önemi, Gerekliği ve Çalışma Prensiplerine Yönelik Öğretmen Adaylarının Görüşleri
Uygulanacağı Birimler : Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Programı
Uygulanacağı Guruplar : Müzik Öğretmenliği Bölümü Öğrencileri
Veri Toplama Araçları : Anket

Dağıtım:

Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanlığı
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanlığı
Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanlığı

61080 – Trabzon / TÜRKİYE

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

E-Posta Adresi: ebilen@ktu.edu.tr

Elektronik Ağ: www.ktu.edu.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin İrtibat
Engin TURAN
e posta: ebilen@ktu.edu.tr

Evrak teyidinde <http://e-belge.ktu.edu.tr> adresinden Belge Num.:25919855-044-E.73 ve Barkod Num.:759777 bilgileriyle erişebilirsiniz.

Ek 5. İzin İsteği

T.C.
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Fatih Eğitim Fakültesi Dekanlığı

Sayı : 33063017-044-
Konu : Mustafa SARIKAYA'nın Bilimsel Çalışma İzni

15/01/2016

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 15/01/2016 tarihli ve 25919855-044-E.73 sayılı yazı.

Enstitünüz Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı lisansüstü öğrencisi Mustafa SARIKAYA'nın, "Piyano Eğitiminde Etüt Çalmanın Önemi, Gerekliği ve Çalışma Prensiplerine Yönelik Öğretmen Adaylarının Görüşleri" konulu tez çalışmasını Fakültemiz Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği lisans programı öğrencilerine uygulama isteği kendisinin yapması koşuluyla Dekanlığımızca uygun görölmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.Saygılarımla.

Prof. Dr. Ali Rıza AKDENİZ
 Dekan

Ek 6. İzin İsteği

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Rektörlük

29/01/2016

Sayı : 49933177-044-E.2315
Konu : Mustafa SARIKAYA'nın Bilimsel
Çalışma İzni

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 15/01/2016 tarihli ve 25919855-044 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ile belirtilen Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü öğrencisi Mustafa SARIKAYA'nın "Piyano Eğitiminde Etüt Çalmanın Önemi, Gerekliliği ve Çalışma Prensiplerine Yönelik Öğretmen Adaylarının Görüşleri" adlı çalışmasını Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerine uygulaması Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

e-İmzalıdır

Prof. Dr. Şenol EREN
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Adres: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörlük Binası
Telefon: 0362 312 19 19 Faks: 0362 457 60 91
Elektronik Ağ: <http://www.omu.edu.tr/>

Seçil AKTAŞ
secil.aktas@omu.edu.tr
Dahili Tel: 7014

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.
Evrak teyidi <https://ebyssorgu.omu.edu.tr> adresinden AZOU-1E9R-8H0D kodu ile yapılabilir.

Ek 7. Tez Anket

PİYANODA ETÜT ÇALMAYA YÖNELİK GÖRÜŞ ANKETİ

Bu çalışmada müzik öğretmeni adaylarının etüt çalmaya ilişkin görüşleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmadan toplanacak veriler yalnızca çalışmada kullanılacak olup vereceğiniz içten yanıtlar için teşekkür ederim.

Araştırmacı Mustafa Sarıkaya

Sınıf:.....

Cinsiyet: Kadın () Erkek ()

Evinizde piyano var mı? : Var () Yok ()

Mezun olduğu lise : Fen Lisesi () Güzel Sanatlar Lisesi () Sosyal Bilimler Lisesi () Anadolu Lisesi () Meslek Lisesi ()

Kaç yıldır piyano çaluyorsunuz?

MADDELER	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılmıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
Ö: ETÜT ÇALMANIN ÖNEMİNE İLİŞKİN MADDELER					
G: ETÜT ÇALMANIN ÇALIŞMA SÜRECİNİN DÜZENLENMESİNE YÖNELİK MADDELER					
Y: ÇALIŞMA PRENSİPLERİNE YÖNELİK YARGILARI İÇEREN MADDELER					
1 Etüt çalmak piyanoda teknik gelişim için önemlidir.					
2 Etütlerdeki teknikler ancak yavaş çalışılarak kazanılır.					
3 Teknik gelişim için her dönem birden fazla eserin seslendirilmesi gerekir.					
4 Etütlerin metronom ile çalınması teknik kazanım için gereklidir.					
5 Etütlerin sağ ve sol el ile ayrı çalışılması gerekir.					
6 Teknik gelişim için her seferinde etüt düzeyinin artırılması gerekir.					
7 Teknik gelişim için etütlerin her gün çalışılması gerekir.					
8 Etüt kitabındaki tüm etütlere sırayla çalışılması gerekir.					
9 Yeterince etüt çalışılmaması diğer eserlerdeki teknik pasajları da etkiler.					
10 Yeterince etüt çalışma eser deşifresi için önemlidir.					
11 Piyano eğitiminin başlangıcında daha çok etüt çalışılması gerekir.					
12 Her eserin (tonal, makamsal, vb.) özelliğine göre etüt çalışılması gerekir.					
13 Sadece etüt çalmanın sıkıcı olacağını ve çalışmadan uzaklaşacağını düşünüyorum.					
14 Piyano eğitiminde etütlerin amaç değil araç olarak kullanılması gerektiğini düşünüyorum.					
15 Etütlerde tekniklerin tam olarak uygulandığını görebilmek için farklı hızlarda denenmesi gerekir.					
16 Teknik gelişim için her dönem en az bir etüdün piyano sınav programında olması gerekir.					
17 Etütleri iyi çalabilmek için dönemdeki piyano ders saatleri artırılmalıdır.					
18 Etütlerin armonik yapı ve form bakımından analiz edilerek çalışılması gerekir.					
19 Etüt çalışmasında çalışma basamaklarının öğretmen tarafından belirlenmesi gerekir.					
20 Etüt yerine eser çalışmak daha keyiflidir.					
21 Gerektiğinde öğretmenlerin ilgili tekniği kavratılmak için o etüdü temposunda örneklemesi gerekir.					
22 Etütlerdeki seviyenin gittikçe artırılması teknik gelişimi de artırır.					
23 Etüt seçiminde öğrencinin beğeneceği etüdü seçmek teknik gelişime daha fazla katkı sağlar.					
24 Teknik kazanım, etüdü beğenmekten daha önemlidir.					
25 Teknik kazanım için etütlerin iki el birlikte çalışılması gerekir.					
26 Teknik gelişim için birden fazla etüt kitabının kullanılması gerekir.					
27 Etütlerdeki teknikleri tam öğrenmek için temposunda çalışmak gerekir.					
28 Etüt çalma, piyanoda teknik gelişim için gereklidir.					
29 Etüt ve eserleri çalmadan önce parmak alıştırmaları yapılması gerekir.					
30 Piyanoda teknik için sadece etüt çalmak yetersizdir.					

9. ÖZ GEÇMİŞ VE İLETİŞİM BİLGİLERİ

SARIKAYA, 1977 yılında Karabük'te doğdu. İlkokulu Adatepe 100. Yıl İlkokulu'nda, ortaokulu Beşbinevler Orta Okulu'nda, liseyi Karabük Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Elektrik-Elektronik Bölümü'nde tamamladı. 1997 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği bölümünü kazandı. 2001 yılında mezun oldu. Aynı yıl Rize-Çayeli Dokuz Mart İlköğretim Okulu'na müzik öğretmeni olarak atandı. 2006 yılında Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nin okutmanlık kadrosu için açmış olduğu sınavı kazanarak bu kuruma naklen atandı. Halen Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eğitim Fakültesi'ndeki görevini sürdürmektedir. Yabancı dili İngilizce'dir. Evli ve iki çocuk babasıdır.

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Adres : Mustafa SARIKAYA. Yalıkent Mah. Amiral Hasan Sarıoğlu Caddesi

Ümran Apartmanı- ÇAYELİ / RİZE

E-Posta : mustafa.sarikaya@erdogan.edu.tr

Tel : 05053692867